

REDACȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

pe un an .. 20 cor.

pe șase luni .. 10 "

pe trei luni .. 5 "

Pe 1 luna .. 2 "

Ned. de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

pe un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicapune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Prigonirea Slovacilor.

(*) Se pare că procurorii maghiari i-au îndrăgît îndeosebi pe Slovaci. Procesele pornite contra luptătorilor naționali slovaci se țin adecă șir, iar osândeale ce se croiesc, după-cum văzurăm și în procesul Juriga, se urcă până la 2 ani temniță, amendă cu miile de coroane, iar cheltuieli de judecată alte mii.

Procesele de presă împotriva luptătorilor naționaliști nu-s lucru nou în Țara Ungurească.

În procesele intentate Slovacilor, este, cu toate acestea, un moment nou. Deputați, ale căror mandate s'au verificat în Dietă și la Curie, au fost dați în judecata curților cu jurați pentru agitație contra nației maghiare.

Din două una: ori au agitat ori n'au agitat deputații slovaci! Dacă da, atunci s'ar fi putut dovedi crima lor în fața comisiunii verificatoare a Dietei ori la Curie, unde, se știe, au fost petiționate cea mai mare parte a mandatelor deputaților naționaliști. Mandatele celor improcesuați de procuror, la tot cazul au fost petiționate.

În fața comisiunii Dietei nu poate însă veni procurorul, nici la Curie. Acolo nu se poate argumenta cu fraze de efect, ca la curțile cu jurați, ci se cer dovezi.

La curțile cu jurați procurorul te dă gata, arătând că faci politică naționalistă, care în catechismul patriotico-șovinist înseamnă — dușman al »ideii« și trădător de țară. Jurații își țin deci de înaltă datorie către patrie să pună la răcoare pe asemeni oameni primejdioși.

Tocmai împrejurarea asta este însă primejdia. Căci în felul acesta nu-i greu să ajungă fiecare candidat ori deputat naționalist înaintea curții cu jurați. Procurorilor, doritori de lauri, nu le va fi greu să afle în fiecare sat un notar, scriitor și plăieș cari să jure că într'adevăr: candidatul naționalist (luat la țintă) a agitat și că poporul s'a agitat și el. E și natural asta: la alegeri candidații unui partid agită în contra candidaților partidului contrar. De aci însă și până la agitare contra nației ungurești, este mult.

Procurorilor și partidelor politice maghiare le place să se identifice cu însăși nația maghiară. Presa, ecou fidel al cugetării și simțirii partidelor, prezintă și ea tot astfel lucrurile. Zadarnic se frământă deci la curțile cu jurați naționalistul cel mai potolit și mai sincer doritor al păcii, jurații nu-s obligați să țină seamă de *paragraful* legii, ci dau verdictul conform *simțirii*, și astfel locatarii temnițelor de stat din Seghedin și Vaș se sporesc în măsura zelului de furnizare a procurorilor.

Și mai grav, că zelul acesta al procurorilor a devenit azi un sistem în mâinile guvernului.

La 1901 Slovacii au făcut mare surprindere guvernului d'atunci și partidelor maghiare, alegând 6 deputați naționaliști. Presa maghiară alarmase pe Unguri, opinia publică maghiară s'a emoționat, de parcă ar fi înviat Zvatopluk ori ar fi intrat Muscalii în țară.

Guvernul trebuia (?) deci să iee măsuri de — »apărare«! Széll, cel pururea cu »törvény, jog és igazság« pe buze, dete deci

ordin procurorilor, aceștia încurcâră repede în procese pentru agitațiuni pe deputații slovaci cari li s'au părut mai primejdioși. Resultatul fu: ani de temniță și mai presus de toate celor ajunși în temniță li-a trecut voia să mai candideze și să se mai expună.

Rețeta aplicată de Széll o folosește acum și Andrassy. Și nici nu încapă îndoială: o să aibă efect.

După ce ai stat doi ani în temniță, ți-ai ruinat nervii și te-ai deranjat și materializește, greu îți vine să te mai expui, ci faci loc altora și în Dietă și la Seghedin ori Vaș. În aparență guvernul a scos din luptă adversari.

Efectul însă e numai momentan: se dau în lături unii, dar vin alții în șirul de luptă. Ba la Slovaci, cum văzurăm, au intrat în luptă și — *femeile*. D-na Gizella Friedrich a fost osândită pentru-că scrisese: »Hlinka și tovarășii sufăr pentru neamul slovac. Frați, să ținem împreună și să punem capăt acestor stări de lucruri!«...

Zadarnice sunt însă prigonirile procurorilor. Sentimentul național nu se poate înabuși.

Despre asta s'ar putea convinge și guvernul maghiar, dar nu vrea. Poate să vadă anume, că deși pe deputații dela 1901 Széll i-a prigonit și scos din luptă, au venit alții în locul lor, după-cum și în locul lui Juriga, osândit deja, și alui Hlinka, al cărui proces se va desbate peste câte-va zile, vor veni alții, dar neamul slovac nu va rămâne fără luptători. Dinpotrivă: cu cât prigonirile vor fi mai întezite, cu atât naționalitățile se vor îndemna la organizarea luptei de apărare împotriva teroarei procurorilor.

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

NOTE de DRUM.

De Horia Petra-Petrescu.

Spre Viena.

25 Oct. n.

Trenurile gem de lume. Dela Teiuș începând deputațiile, cari se duc la festivitățile din Bpesta — la serbările Rákoczi — se înmulțesc mereu. Ahea am nimerit într'un vagon un locșor. Vorbă ungurească, unde te învârți.

În fața mea s'a lungit un săcui și horcăe fioros. Câte odată se oprește, își ține răsuflarea, se trezește brusc, se freacă pe la ochi, pe la favoritele ungurești — și concertul începe din nou. Tovarășii — toți din deputația săcuiască — fac glume pe socoteala lui. Unul se face că-i scapă o cutie pe picioare. Răd toți pe înfundate. Săcuiul meu nici că se mișcă — doarme dus. Altul din ei începe să povestească o genealogie întreagă. Trebuie că a stat zile întregi cu nasul în arhivele notarului — altfel nu-mi pot explica toate chițibușurile. Din vorbă aud mai apoi, că e chiar notar pe lângă Oșorhei.

Imi așez mantaua de praf mai bine pe picioare și-mi dau silința să ațipesc.

Acceleratul aleargă ca scos din minți.

Stații mici, cu felinare chioare, cu câteva persoane învălitate în blane până după urechi, cu signale neînțelese și schintei prin întunecul ca păcura — toate trec ca prin vis pe dinaintea ochilor mei oboșiți.

Nu-mi vine somnul. Mă supără vorba tovarășilor de drum. Mă apucă gândurile.

Eri am fost în Blaj. L-am revăzut după 6 ani de zile. Aceleași strade mici, înguste, aceeași piață principală, cu catedrala, cu șirul de edificii mari, frumoșele.

M'am dus să văd și mormântul »Tatii Axente«. Un mormânt proaspăt, cu pământul încă neînțelenit, cu coroane veștejite. Lângă »Tata Axente« Timotei Cipariu și mitropolitul Șuluț. Pe mormântul mitropolitului un monument cu inscripția: »Numai moartea mă va despărți de națiunea mea«.

Mi-am întors privirile într'altă parte. Se vedea un câmp larg, întins, mărginit în fund de Târnavă — Câmpul libertății.

Și tot eri am mai avut o senzație plăcută. Prin bunăvoința unui domn profesor am ajuns la 2 ore de limba română în gimnaziul din Blaj.

În clasa a 2-a gimnazială — cum se zice la noi — și în clasa a 7-a.

Mi-am simțit inima bătându-mi mai tare când

am intrat în clasa a doua. Mă revedeam ca atunci. Aceiași neliniște proprie claselor inferioare domnește prin clasă — același murmur nedeslușit. Fețe roșii, sănătoase. O grămadă de elevi în hăinuțe țărănești. Băieți de popă, de plugar — cărora le aduc părinții de prin satele vecine mâncarea în traistă, în fiecare zi de târg de săptămână. Și din băieții ăștia se vor recruta mânepoimâne oamenii noștri.

Se citește, »comoara de pe muntele Rarău«. Se face analiza gramaticală. La unele cuvinte, pe cari dă cu socoteala dl profesor, că nu le pricep în deajuns elevii, se pun întrebări. Și în decursul întrebărilor am prins una.

— »Știi tu ce vrea să zică: domniță?»

Băiatul stetea drept, cu ochii în fața profesorului.

— »Domniță e o fată...«

— »O fată de împărat« adaugă altul, ridicând degetele cele două ale mâinii drepte și grăbindu-se să nu-l ia altul pe dinainte cu răspunsul.

— »O fată frumoasă...« Cel ce spusese asta era un micutel de doisprezece ani.

Și astfel am fost de față când s'a născut pentru prima oară mai temeinic, în mintea unei clase întregi, noțiunea unei »domnițe«. Vă puteți închipui ceva mai gingaș?

Ungurul meu de vis-à-vis s'a trezit sub țaria

Pentru castele, vile, sanatoare, spitale, hoteluri, fabrici, laboratoare, gări, casarme, biserici, școli, comune și orașe mici, cea mai ieftină iluminare e ceea-ce se poate face cu gazul Benoid. Flacăra ce corăspunde la 50 lumini costă pe oră numai 1-6 filleri.

Telefon 561.

Telefon 561.

Magyar Benoid-gáz
Részvénytársaság.

Arad, Pécskai ut 13|14.

Fără acitelin! Ori ce primejdie eschisă! Cea mai simplă manuară! Epistole de recunoștință din patrie și străinătate. Patente din patrie și străinătate. Nenumărate premieri. Cei interesați pr

mesc deslușiri detaliate.

Prospect gratuit, fără nici un contract.

O destăinuire despre reforma electorală. Un ziar de după — prânz aduce unele destăinuiuri despre felul cum guvernul va face sufragiul universal. El afirmă că datele sale sunt autentice provenind chiar din ministerul de interne.

După informația acestui ziar la ministerul de interne se lucră foarte sârguincios la pregătirea acestui proiect. Ziarul se plânge că arândarea cercurilor electorale se face astfel ca să se asigure izbânda partidelor 67-iste, și să se reducă partidul kossuthist la minoritate în parlament. În scopul acesta cele mai curate cercuri electorale kossuthiste se vor sfâșia și se vor discompune. Astfel cercul de *Igmând* com. Raab unde nici nu s-a pune nici măcar candidatura unui deakist, se va desface alăturându-se două părți din el la *Kisbér* și Raab amândouă deakiste. Astfel se nădăduște, că se va isbuti a-se cucerii cersul redus și micșorat.

Ziarul kossuthist după care reproducem această destăinuire să plânge de *deakizarea* (elhatvanhetesítés) țării prin viitoarea reformă electorală. Sunt deci perspective că reforma electorală va ajunge un măr de ceartă între partidele coaliției, care va ajunge să se descompue disputându-și partea de putere ce să va cuveni fiecăruia.

Dar ce să mai zicem noi națiunile nemaghiare despre această *reformă*, dacă nici kossuthiștii nu vor fi mulțamiți cu ea?

Wekerle la Viena. Ministrul președinte *Wekerle* a plecat ieri după prânz la Viena unde a primit pe mai mulți diplomați și oameni politici, așa pe șeful de secție al ministerului de externe *Mérey*. Dânsul a asistat la ședința ligii economice din Europa centrală, și a conferit cu ministrul afacerilor străine, baronul *Aehrenthal*.

Astăzi a avut loc în Viena sub conducerea M. Sale a împăratului o conferință a miniștrilor comuni.

O declarație a ministrului român din Viena. »Neue Freie Presse«

publică următoarea energică declarație în scris a ministrului român:

»Pe baza unor comunicări pe care le-ați primit din partea grecească, on. dv. ziar, în numărul dela 17 Noembrie, a vorbit despre o propagandă românească în Macedonia care întreține bande de voluntari.

Dați-mi voie ca să tăgăduim în chipul cel mai hotărît existența acestei propagande. Nu este pentru întâia oară că să combate din parte românească această fabulă care urmărește un scop vădit. *Ambasada românească este gata de-a da în caz de cerere o listă a victimelor cuțo vlahie din Macedonia, o listă a celor cari au fost uciși de bandele grecești și să va arăta cu cea mai mare precizie numele fiecărei victime precum și a locului unde cruzimea s-a săvârșit și să vor alătura constatările autentice ale autorităților turcești.*

Ambasada românească așteaptă din parte grecească aceleași date precise.

Liga națională ungrească. Liga aceasta (Országos magyar szövetség) a ales astăzi un nou președinte în persoana contelui *Károlyi Mihály* care a declarat că primește și va lupta pentru scopurile ligii.

Dl *Jancsó Benedek*, ca secretar, a spus că anul trecut liga a tînjit și că ea s'a mulțamit în activitatea ei împotriva naționalităților de-a face guvernul atent la *primejdia ce se ivește prin intrarea naționalităților în dietă*. Liga își va consfinți munca ei mai mult soartei muncitorilor pe cari va căută să-i câștige pentru ideea patriotizmului.

Salutând pe noul președinte, dl *Berczik Árpád* cunoscutul scriitor ungar, spune că toată lumea simte cum *ungurimea începe să scape puterea din mâni* de care are nevoie pentru a-și menține hegemonia în țară. »Trebuie să reparăm răul acesta. Vrem să purtăm o luptă pur defensivă. Pentru lupta aceasta îi cerem, dle președinte, spriginul«.

Nu mai este nevoie să mai arătăm scopurile și caracterul acestei ligi care duce nu o luptă defensivă, cum a zis dl *Berczik*, ci ofensivă împotriva naționalităților. Anul trecut ea a organizat în Budapesta o serie întreagă de conferinți în

cari s'a tratat aproape exclusiv numai chestiunea cum s'ar putea înfrânge mai lezne și mai bine rezistența ce naționalitățile o opun maghiarizării. În astfel de împrejurări liga nu are nevoie de note explicative la noi.

Alegerea de protopop din Jenopolea.

În urma convocatorului emis de P. C. Sa protosincol Roman R. Ciorogariu, comisar conzistorial, intrându-se în 5/18 l. c. comitetul de candidare, pe baza recurselor intrate la Ve Conzistor, candidează la postul de protoprezbiter al Jenopolei pe următorii:

Ioan Georgea, protopresbiter în Buteni, Simeon Cornea, preot în Bătanea, Virgil Mihulin, preot în Comlăuș, Alexiu Popovici, preot în Bichiș.

În 6/19 s'a oficiat serviciul divin, pontificând P. C. Sa R. R. Ciorogariu, asistat de protopresbiterul M. Leucuța, adm. protop., preotul Corneli Ursuț și diaconul Cornel Lazar.

La priceaznă P. C. Sa prin cuvinte pline de învățătură aduce la cunoștința publicului însemnătatea zilei, îndemnându-l, că inspirându-se de puterea sfântului Duh, la actul alegerii, având în vedere interesele maicei noastre biserici să-și dea votul pe acel candidat pe care-l va afla mai demn.

După chemarea Duhului Sfânt, comisiunea constituitoare din d-nii G. Feier, C. Ursuț, dr. T. Burdan, invită pe P. C. Sa dl comisar conzistorial la deschiderea Sinodului protopopesc. Ocupându-se P. C. Sa postul de prezident, se alege de nota învățătorul G. Petrescu. După cetirea apelului nominal emițându-se o comisie pentru verificarea membrilor, comisiunea prin raportorul dr. Teodor Burdan aduce la cunoștința Sinodului, că toate mandatele sunt în regulă.

P. C. Sa dnul comisar cetind prin notarul ad hoc G. Petrescu, protocolul comitetului de candidare și lista candidaților pe care o primește Sinodul protopopesc, propune alegerea unei comisiuni scrutinătoare, alegându-se dnii G. Feier, C. Ursuț și dr. T. Burdan. După aceasta se ordonează alegerea.

S'au dat 21 voturi preoțești și 46 mirenes total 67 voturi. Din aceste a întrunit:

Ioan Georgia 43.

Simeon Cornea 24.

Alegerea a decurs cât se poate de exemplar. Aceasta se mulțumește P. C. Sale dlui comisar care a fost condus de Duhul imparțialității.

horcăiturilor și mă privește cu un aier hăbăuc. Prietini rînd și vreau să-i tragă cu puterea o cismă din picioare. El mărăie înclaudit și se așează pe altă latură.

Și iarăși aceeași mișcare ritmică a vagonului, aceeași oscilare plectisitoare a sfoarelor lampei acoperite din tavan, aceleași dungi de foc prin întunericul de afară. Câte odată se oprește întreagă harababura asta. Numai pentru o clipită. Se văd pasageri noi, geamantanele se aruncă în stînga, în dreapta, hamalii aleargă osteniți de atîta chin — și iarăși fluieratul prelung, țignit și iarăș mișcarea ritmică, monotonă. Trecând pe lângă un canton văd prin fereastra cantonului cum își așterne unul patul. Imi vine să las și tren și pe tovarășii mei — pe acești din urmă tot de-a fuga! — să schimb cu liniștea, care se va răspîndi în curînd în odaia cantonului.

Caut să mă gândesc la valurile pe cari le face o holdă de grâu. Am auzit, că e mijlocul cel mai bun să adormi. Și văd par'că cum ondulează holda sub puterea bății vîntului, tot mai tare, mai tare. Arcurile sunt mari, maistoase, pline de poezie. Deodată mi-se desprinde în minte o melodie pe urmele valurilor holdei. Tactul îl dă și legănatul trenului. Melodia îmi vine tot mai tare la cunoștință. Un tact săltăreț, sglobiu, cu jocuri nevinovate de tonuri ușurele, cu răsete durdulii de fețe de copii. Ce păcat că nu mă pricep în tainele muziceii. Să nu poți pune pe hîrtie ceea ce simțești!

Trebuie că e groaznic simțămîntul acesta dacă se repetă des. Astfel se îngroapă de multe-ori multe simțămînte și gândiri.

De unde știi cumcă ceea ce simțește X sau Y nu este într'adevăr poetic? El, bietul, nu și-o poate destăinui, fiind că-i lipsește facultatea de a

putea împărtăși pe alții de ceea ce simțește din întreg sufletul său.

Din gândurile acestea mă trezește din nou mult stimatul meu coleg de drum. Și-a desfăcut geamantanul și ia o dușcă sdravănă de rachiu. O dușcă popească — cum se zice. Apoi se așează și adoarme. Il auziți cum horcăie? Crezi că sunt trimbițele la a doua venire.

Ei, dar deabia acum am observat că ni-s'a înmulțit numărul. Doi călători noi s'au desbrăcat de paltoanele lor de iarnă — niște teretenii de blane și încep vorba într'un ton de mahala. Sunt unguri. Ungurul, care se lungise pe trei locuri, e silit să-și încovrige picioarele pe unul singur și să se razime cu capul de perina din mijloc. Mustățile-i atárnă desperate în jos. Măne vor căpătă din nou putere și vor străluci la soare.

Dela un timp mă gândeam să încep să citesc ceva. Nu mi-a fost posibil. A trebuit să las pe iubitul Turgenjeff să se bălăncănească deasupra cutiilor de călătorie — pe lângă toată părerea mea de rău.

Dar am profitat ceva din conversația auzită. Nii călători își povesteau năcazurile și intrau în amănunte interesante. Amândoi erau neguțători. Se duceau la un târg de țeară de pe Pustă. Și trăgînd cu urechia — am auzit că unul are muncitori români. Păcat, că la lumina din vagon nu puteai vedea deslușit fețele oamenilor. Mi-am ascuțit urechea și mi-am încordat ochii.

Amândoi erau grași, sănătoși, cu haine groase, de iarnă, cu inele de aur în degetele lor de măcelar, cari se împreunau pe pînțele din când în când.

Un ac de cravată, care și-a aruncat razele odată înspre mine, părea că zice: »Suntem bogați, nu crede că ducem lipsă!«

Era vorba de sămănături. Amândoi își meară portau; erau escelente. De mulți ani de zile meară li-se brodisse atît de bine. Cucuruzul, mai ceară seamă, ieșise de minune. Nici un tăciune în e

Și unul aduce vorba de muncitori.

— »Eu îi plătesc scump. Nu știi cum să faci pe plac. Nu se ajung nici cu 1 fl 20 pe ză. Și mîncare și rachiu și încă și nazuri«...

— »Așa sunt Ungurii« adoağă celălalt. »Eu o duc mai bine. Locurile sunt printre valahii«.

Oameni muncitori de mîna 'ntăi. Și sunt proști, că se îndestulesc cu puțin. Îți vin cu 30 de crețari pe ziua întreagă«...

— »Treizeci de crețari?« Se crucește celălalt.

— »Așa zău«. Amândoi își scutură scrumurile de țigară. »Și mîncă ce le dai, nu fac nazuri li poți avea ori cînd«.

— »Atunci o duceți bine de tot pe acolo«.

Am avut destul din conversație. Mi-a sburat somnul ca prin minune. Întreg sufletul meu era cuprins de jalea neamului ăstăuia, care muncește ca zece și n'are 'n schimb decît laudele de orălibru acestă. Vedeam pe țărani nostri cu fruntea îmbrobonată de sudoare de greu muncii cămpului, cu inima friptă și amară, muncind pentru o bucată de pîne, pentru o gură de apă.

Și acul de cravată mă privea fix și-mi zicea: »Și ce mai vrei? Nu-i destul ce face stăpînul meu pentru ei? Dacă nu înțeleg să ceară oamenii este stăpînul meu de vină?«

Da, da, aveă întru cîțva dreptate acul de cravată — aveă dreptate.

Cînd se crepă de ziua mi-am aruncat ochii mai bine la negustorii mei. Așa-mi închipuiesc eu pe »stăpînul gliei« din poezia lui Goga.

...Și acceleratul alergă mai departe, fără să se sinchisească de ideile mele...

Biserica din Pociovești.

În noul precedent al Tribunei se zice, că s'a zidit nouă biserică în Pociovești. Presupunerea era, că de, cine să li-o zidească altul decât sătenii. Aici stăm însă în fața unui înalt act de pietate cum nu mai putem înregistra în istoria metropoliei noastre. Istoricul acestei zidiri e următorul:

Diacul din Pociovești de pe vremuri într-o zi de sărbătoare ținuse sfat cu sătenii să zidească biserică și însuși a oferit ca început 100 fl. ce sătenii au primit cu mare bucurie și să angajaseră a aduna în comună materialul trebuincios. Spre nenorocire însă diacul în curând reposă și așa biserica rămase nezidită.

Fiul diacului era prezent la sfatul memorabil și după ce modestul fiu al diacului se făcuse episcop, cel dintâiu gând i-a fost să realizeze planul tatălui său, așa suta de florini părintească o dădă dar cu camătă multă, multă, zidind însuși din al său biserică din Pociovești, care acum e gata și așteaptă sfințirea ei. Acest fiu de diac, acum episcop, este Prea Sfințitul nostru episcop Ioan I. Papp, care la mulți ani să trăiască.

Ultime știri.

Bombă în catedrala St. Petru. Roma, 10 Novembre. Eri la ameazi o mare groază a cuprins pe credincioșii cari erau în catedrala St. Petru. În apropiere de altarul Navicelli făcut de sculptorul Franchi și unde este înmormântat papa Clementie XIII o bombă a făcut explozie. Din fericire n'a fost rănit nimeni și nici în clădire nu s'a făcut vre-o stricăciune. Poliția a pornit cercetare și pare a fi convinsă, că nu anarhiștii, ci vre-un maniac a săvârșit faptele. Va fi tot autorul atentatului din cafeneaua Aragno. Bomba era foarte primitivă.

Dela instalarea din Nicolinț-mare.

Primim spre publicare următoarele:

»Instalarea s'a făcut în frunțașă comună pentru că în Virșet, sediul protopopesc, se știe, nu e biserică, ba nici parochia organizată. Nicolințul este apoi una din comunele dela granită, unde conștiința națională trebuie întărită cu ori ce prilej.

»E, la tot cazul, de bun augur, că la instalare au venit nu numai preoți și învățători din tract, ci și din alte sate expuse aici între Șvabii și Sârbii bogăți. Au venit și țărani mulți. Iar cât a fost de mare însuflețirea și dorul de propășire, dovadă sunt banii colectați.

»La banchet întâiul toast l'a ridicat comisarul consistorial Ghidiu, care a arătat cum la 1864 M. Sa a decretat despărțirea noastră bisericească de Sârbi iar la 1869 ne-a dat Statutul Organic,

garanța propășirii noastre pe teren școlar și bisericesc. Suntem recunoscători M. Sale pentru aceasta și de aceea închinăm pentru sănătatea M. Sale. Noul protopop Oprea a ridicat toast bine simțit pentru P. S. Sa Episcopul Popea, pentru vicarul său Filaret Musta și ceilalți sfințici. Protopopul Pepa a tostat pentru comisarul Ghidiu iar dr. Proșteanu talmăcește bucuria vîrșetenilor că li s'a dat să poată saluta, după atâta așteptare, pe protopopul dorit. Avram Corcea a tostat pentru I. Pepa care a administrat cu zel tractul rămas în vacanță. Russu Șirianu a ținut o vorbire în care a arătat rolul măreț pe care îl îndeplinesc în viața noastră națională preoții și învățătorii, precum a scos în relief și bunele însușiri ale poporului. Notarul (sârb de naștere) George Miscovici (care a aranjat de altfel și primirea dela gară și banchetul) într-o românească neescepționabilă, a ținut o vorbire pentru noul protopop.

»Iuliu Iorgovici a tostat pentru notarul care a dovedit atâta preveniență și gentileță, dr. V. Meșter a talmăcit regretul pe cere-l simt cei din cercul Sasca trebuind să se despartă de conluptătorul ager Oprea. Il salută însă cu drag în noua sa demnitate. Deputatul dietal dr. Aurel Novac ține o vorbire arătând cum prin luminarea poporului se poate ajunge la bună stare în toate privințele. Dr. Cioloca, referent școlar, mulțumește noului protopop pentru bunele cuvinte rostite la adresa Episcopului și acelor din gremiu. Vorbește apoi cu deosebită căldură despre ceea-ce presa română face în interesul poporului și salută cu drag pe Russu Șirianu, încercatul ziarist român. După ce mulțumește pentru ovațiunile ce i-s'au făcut, Russu Șirianu toastează pentru cei doi părinți fericiți: tatăl și socrul noului protopop.

»Acesta din urmă, Ioan Petrovici, preot în Ciclova, în vîrstă de 82 ani, fiind-că dl Russu i-a dorit să mai vadă isbândit și alt vis: biserică din Virșet, se scoală și oferă 1000 coroane pentru zidirea bisericii. Ofer apoi pe rînd, între mari ovațiuni: Dr. A. Novac 200 cor., Dr. V. Meșter 100 cor., Secoșan (Cubin) 20 cor. Pavel Jiva (Virșet) 50 cor., notarul Miscovici 100 cor., Al. Luchici (preot Retișor) 500 cor., protopopul Oprea 500 cor., George Iencea, inv. pensionat, 200 cor. Todor Rabagia (Retișor) Ioan Andreescu (Voivodint) și Anton Popovici (Nicolinț-mare) câte 100 cor., Manciu (inv. în Nic.-mare) 20 cor., contabilul Burz dela »Sentinela« 25 cor. iar Avram Corcea pune vîrf: dă 500 coroane.

»S'a hotărît de altfel să se facă o colectă în tot tractul.

»Au mai tostat de altfel bătrânul peot Oprea, Al. Luchici, N. Imbroane (Coșteiu) Ghidiu pentru coriștii conduși de țaranul P. Truiu, bătrânul Ioan Petrovici pentru preoții locali, iar George Iencea, după ce toastează pentru Russu Șirianu, îl roagă să le mai vorbească odată, ceea-ce dl Russu îndeplinește, indemnând pe frunțașii dela sate a lupta fără preget pentru biserică și școală.

»Telegrame de felicitare noul protopop a primit o mulțime: dela frunțașii din Lugoj, Oravița din Moldova Nouă, Jam, Alibunar, Biserica-Albă, Ciacova, Bogșa, Orșova, Satul-Nou etc.

»Pentru Românii din aceste părți instalarea aceasta a fost un eveniment înălțător de suflete.

Libertatea economică și legea industrială.

De dr. U. T. Mihaiu.

V.

O agricultură înaintată e însă și o industrie. Activitatea agricolă desăvârșită se transformează și se prelungește de sine în o fabricațiune lucrativă ori în o industrializare rentabilă. Dar o industrie protegiată și crescută de stat în o atmosferă artificială, plasată lângă o agricultură retrogradă și neglijată, e o nefericire, o înșelare proprie.

Protecționismul nu poate înlocui capitalii care lipsesc de tot, el le poate numai mobiliza. Sub aripele oricărui protecții perde capitalul virtutea lui adevărat productivă, el devine frivol și exploatare. Tot poporul trebuie în urma urmelor să-și asude singur milioanele lui. Capitalii se pot produce numai prin muncă și cruțare și numai aceste capitalii sunt adevărat naționale. Capitaliile industriale au în apus o istorie seculară, ele sau format încet din rentele solului, din veniturile negoțului și a producătorilor orașenești. De aceea a definit Lasalle capitalul o categorie istorică.

b) Munca.

Munca în industrie e intelectuală și fizică. Munca intelectuală poate izvorî numai din clasele medii ori superioare. Există spritul industrial în burgezimea și aristocrația maghiară!

Aristocrația maghiară, ca toate celelalte aristocrații continentale — lunkerii, fac o excepție — e economic slabă și sterilă.

După ridicarea iobăgiei trăește în o criză permanentă, fără să mai poată afla un echilibru economic și social stabil. Un exemplu: În comitatul Hunedoarei au dispărut după 1848 aproape toți grozii și baronii dela țară, ei s'au învățat ca trântorii să le ducă sclavii hrana la pragul gurei, fără care nu ar putea trăi. După emanciparea țărănimii ei s'au furișat de pe câmpii la oraș, în administrație, armată și funcțiuni. Inițiativa și spiritul de câștig a amurțit în ei, ei așteapta și de acum înainte un salariu gata din mîna statului. Aristocrații unguri sunt oameni subjugăți nobilei rutine, dar înainte era rutina un obiect a mărimei, azi a minciunii. Numai lunkerii de pe malul Elbei sunt și azi o aristocrație muncitoare și viguroasă. Asemenea Lorzii în Anglia. Pe la 1800 zice Fox în parlamentul englezesc: »Azi devin nobilii comercianți și ducii traficanti de toate mărfurile. Nu știu să-mi închipui pe ducele de Richemond altfel, decât cu coroana lui ducească, pe cap, cu o probă de grâu în buzunar, cu model de fer în mîna și cu o butelie de whiskey în cealaltă«. Libertatea comercială și industrială devine în Anglia o pasiune democratică.

Aristocrația maghiară a rămas dela 1848 până azi neschimbată, ea roade din caerul tradițiilor vechi, fără să se poată acomoda împrejurărilor pretențioase a vieții moderne. Clasa asta nobilă e blasată, perplexă, ignorantă, un material prosper și

Iconostase noi,

precum și renovări după specialitate se execută cu cea mai mare conștiințiozitate-la zid arul de biserică

Schmidt János,

« Budapesta »

IX. Soroksári utca 40. Fondată la anul 1888.

stătuț, care nu va putea să însufle industriei spiritul creator de viață.

Clasa burgeză e la noi ca cea aristocrată, economic aproape stearpă, ea nu se compune din comercianți, industriași antreprenori, ci din avocați, popi, birocrați. Ramurile economice le reprezintă jidovii. Ungaria e țara care are cei mai mulți avocați, cele mai multe procese și licidațiuni, spiritul comerțului productiv e înlocuit prin un spirit avocătăresc, popesc, birocrat. Nouă ne lipsește o clasă burgeză omogenă, organică, lucrativă. Clasa de mijloc e la noi un aglomerat fără consistență internă economică și socială. Tocmai clasa asta mijlocie e în Anglia Franța și Germania colona vertebrală a industriei. În lipsa acestui strat social va rămânea industria un product ibrid diform, năcăjit. Caracteristica burgezimei noastre e egoismul, ignoranța și rutina, ea nu posedă interesul invențiilor tehnice, a descoperirilor chimice și a câștigurilor științifice, fără care rămâne ori ce producător un cârpaci ori un șarlatan.

Munca fizică o furnizează clasele de jos. E lucru știut că țara noastră suferă de lipsa muncitorilor agricoli. Cauza emigrării muncitorilor spre America nu e lipsa de muncă, ci salariile mizerabile și însăși starea proletară al acestor lucrători. Cine e odată avizat la munca brațelor lui, nu mai are patrie, țara lui e globul întreg, acolo unde primește lefa mai mare, acolo e patria lui. Chiar dacă va ridică industria plățile muncitorilor, America va atrage totuși emigranți noi, pentru că ea va avea totdeauna prețuri de muncă euperidare și pentru că cauza emigrării peste Ocean nu e o cauză industrială, ci agrară. În punctul acesta încep a se arăta urmările emancipațiunii fictive a țărănimii din 1848. Un rău trage alte rele după sine, acesta e blăstămul faptului nesincer și pe jumătate.

Industria protejată va ridică prețul salariilor, dar e întrebarea că nu va fi izbită agricultura neprotejată, care nu poate eși la cale nici cu salariile actuale. Industria va înmulți ocaziunile de muncă, dar și calamitățile pentru agricoli.

Industria are nevoie de un stoc propriu și permanent de muncitori. Nu e posibil ca un muncitor să lucreze iarna în fabrică și vara pe câmpie. Trebuie agriculturii deschis un teren mai aplanat și atunci va trece cultivatorul solului de sine la o industrializare și comercializare a produselor lui, care va prinde ulterior forma unei industrii de sine stătătoare. Sub împrejurările actuale va exista un conflict perpetuu între munca agrară și cea industrială. Socialismul agrar care începe să-și ridice capul în unele districte, se va lăși ca peciunginea și va cuprinde și raionurile urbane.

Munca nu se cultivă prin protecționism, ci prin selecțiunea severă și îndelungată a luptei de concurență, ea e o problemă de calități culturale, educative, istorice, morale. Pe lângă asta aveă munca în epoca mercantilismului un caracter național, azi e caracteristica muncii diviziunea internațională, atunci nu existau transporturile ieftine și trusturile miliardelor ce lucrează pentru întreg universul, față de care statele liliputane, nu mai pot să concureze în mod rezonabil. Principiul suprem este: *statele uriașe persistă, cele slabe trebuie să se conformeze.*

NOUTĂȚI.

ARAD, 20 Noemvrie 1906.

— **Din cauza sfinteii sărbători Mihail și Gavriil, numărul proxim al ziarului nostru va apărea numai Vineri la prânz.**

— **Moștenitorul de tron sârb — nebun.** Vestea despre înebunirea moștenitorului de tron sârbesc despre care am scris și noi, a făcut senzație colosală în toată lumea. De alaltăeri, când s'au dat în vileag știrea, a venit din Belgrad și o desmintire oficială și o afirmare din nou împotriva desmintirii — a știrilor publicate.

Știrile mai nou spun, că într'adevăr purtarea din ultimul timp a prințului a avut un caracter patologic. Prințul George a speriat pe toți cei din jurul său; el bătea pe servitori și se purta mojicește cu soțiile aghiotanților.

Noaptele și le petrecea în orgii și plăceri neronice în anturajul femeilor perdute și artistelor de cel mai josnic grad, orgii, cari începeau într'un »separée« pentru a se sfârși la Konak.

Teatrul unui asemenea orgii a fost de curând și sala tronului.

De multe ori prințul părăsea Belgradul în timpul nopții, fără știrea nimănui și pleca în străinătate sau prin împrejurimi.

Intr'un rând a vizitat în felul acesta Bosnia și Herțegovina, »pentru a-și cunoaște de aproape provinciile«, — după cum spunea el.

De curând a avut loc la Belgrad o întrunire socialistă. Aflând că socialiștii vin să manifesteze la Konak, prințul George înarmat, se postă în fața palatului, gata a trage în muncitori. Cu mare greutate el abea putu fi reținut.

Prințul George va trebui să fie condus în străinătate și tratativele în această direcție au și început. El va fi probabil internat într'o casă de sănătate.

În ultimul timp tinărul prinț aveă adeseori simptome de desăvârșită abnormitate morală și intelectuală și trebuia să fie izolat de societate.

Când împrejurările îi permiteau, risipea banii fără nici o cruțare, și a contractat datorii colosale.

În curtea sârbească au și început tratativele pentru schimbarea ordinii într'u cât privește moștenirea tronului.

Prințul George va fi exclus din succesiunea la tron, iar frate-său prințul Alexandru va fi numit moștenitor al tronului.

— **Câți oameni au părăsit comitatul Sălăgiului în luna trecută?** Cetim în »Gaz. de D.«. Numărul acelor cari și-au luat în mână bățul pribegiei și au probat a-și căuta un mod de trai mai bun, iarăși a crescut în luna trecută. În luna Octombrie au pribegit adecă 161 persoane din Sălăgiu și anume: 123 au mers în America, 35 în România și 3 în alte țări.

— **Regele Daniei în Berlin.** Părechea regală a Daniei a sosit Luni dimineața în Berlin, unde e oaspele împăratului Germaniei.

— **La prânzul dat Sâmbătă în castelul Schönbrunn** a luat parte regele Greciei cu suita sa, ministrul de externe baronul Aerenthal, ministrul-prezident autriac Beck, ministrul comun de finanțe Burian, ministrul de armată Schönaich, consulul grec, contele Zichy și alți oaspeți distinși.

— **Statute respinse.** În Bătănia Sârbii au înființat o societate de binefacere. Ministrul de interne n'a încuviințat aprobarea statutelor, pe mo-

tiv, că societatea de binefacere cu caracter naționalitate nu se poate înființa.

În virtutea cărui articol de lege?

— **Dușmănie nemotivată.** Duminecă a fost sfințirea bisericii sârbești din Madoș. Sârbii, ca au tot acelaș rit ca și al nostru și cari mărturisesc tot aceea credință cu frații lor gr. or. de acolo, au invitat la acel act sfânt toate confesiunile numai pe cea ortodoxă română nu.

Aceasta procedură nu e justificabilă.

— **Pentru studiarea cancerului.** Baroan Eduard de Rotschild din Paris a donat, ca și ruda sa Henri suma de o 100 mii lei în folosul institutului pentru studiarea cancerului, ce se va înființa din inițiativa profesorului Poasier.

Subscripțiile mici pentru acest institut au început să devie foarte numeroase.

— **Alegere de preot.** În comuna Dumbrăvița a fost ales preot cu unanimitatea voturilor dl Ioan Macaveiu.

Felicitări!

— **Pentru »Erdélyi Hirrap«.** În Cluj apare de o vreme încoaci sub numele acesta, un organ de publicitate la care colaborează profesorii unguri dela universitatea de acolo. Se pare, că noul organ s'a înființat pentru ținta principală de a se ocupa de chestiunea românească. Chipul însă și felul cum o face este cu totul unguresc. Iată ce scrie dl Iorga în »Neamul Românesc« la adresa redactorilor dela »Erdelyi Hirrap«:

»E de compătimit că, din cele dintâi numere ale sale, foaia univesitară ungurescă din Cluj face loc celor mai mari neadevăruri și celor mai barbare inzulțe cu privire la neamul nostru și la acea știință românească, ai cărei reprezentanți au știut prin munca și iubirea lor de adevăr să-și câștige, ceace n'au putut face învățații unguri: »stima lumii civilizate«.

În fiecare zi dăm noi, Balcanicii din București, exemple de cumpătare și respect față de adversar, pe care colegii nostri din Cluj dovedesc că nu le pot urma».

— **Cununie.** Dșoara Valeria Saturn și dl Alimpu Suci, teolog abs., își vor serba cununia lor, în 26 Noemvrie n. la oara 1 p. m. în biserica gr. cat. din Merșor.

Felicitări!

— **Hymen.** Dl Vasile Stan, funcționar la »Victoria« s'a logodit cu dșoara Lucreția Morar din Arad.

Felicitări!

— **Memoriile lui Trepov.** După informațiile ziarului »Vorwärts« se zvonește: țarul știind că memoriile lui Trepov au ajuns în mâni străine și că un librar străin voește să le pună sub tipar, a dat o sumă considerabilă pentru rescumpărarea lor.

— **Rectificare.** Ne vedem plăcut îndemnat că revocăm notița noastră din numărul trecut privitoare la conduita politică a dlui profesor Ioan Costa.

Dl profesor a declarat Duminecă într'un jurnal unguresc că nu este membru al partidului democratic fiindcă d-sa face parte din partidul național și că a fost ales în comitetul democraților fără știrea sa, n-a abzis însă imediat atunci, tocmai pentru ca să nu aibă aceasta apariția, că s'ar lăsat terorizat de cineva. Acei cineva sunt tot adică — noi. Bine și așa. Adevăr e deci că dl Costa, e acolo unde trebuie să fie și aceasta li-o spune și acelor cărora trebuia să li-o spună — democraților. În fața acesteia, afirmarea dsale că nu se lasă terorizat de noi, nu ne oprește a nu da toată satisfacția, luând act despre declarația sa leală.

— **Plugari și meseriași bănățeni la expoziție.** În Lugoj (Banat) s'a întemeiat un comitet pentru a se organiza o excursie la expoziție, la 12 Noemvrie.

Excursioniștii bănățeni vor azistă și la serbările ce se vor da cu prilejul închiderei expoziției.

Extragem din apelul dlui Constantin Liuba redactor al »Meseriașului« din Lugoj, adresat plugarilor și locuitorilor următoarele inimoase cuvinte:

Fraților! Au fost la expoziție învățătorii români de toate felurile, ca să admire minunățiile ajuns

de România în scurtul timp de 40 de ani, sub Rege erou, numai plugarii și meseriașii nu s'au sufocat până acum la o călătorie, de a le vedea și a învăța din ele, și e păcat mare să lăsăm ca să se închidă expoziția fără a fi văzut-o și noi.

„Cine s'a căit că a cheltuit câtva pentru luminarea minții?»
Se prevede că vor lua parte la această nouă excursie vre-o 600 bănașeni.

— **In reconvalescență.** După cele mai noi știri din Viena, dl dr. Lueger, primarul Vienei, care, după-cum se știe, a fost grav bolnav, se află în afară de orice primejdie.

Distinsul amic al Românilor este în plină reconvalescență, și peste câteva zile va putea părăsi camera.

— **42 mii Români.** Ziarul »Românul« din Cleveland afirmă că în America se află actual-minte 42 mii de Români emigrați din toate țările Europei locuite din români.

Cea mai mare parte sunt dela noi din Ungaria.

— **O școală de căsătorie.** La Cleveland (Statul american Ohio), centrul al multor inovațiuni, s'a întemeiat zilele trecute o școală de un gen cu totul nou ce s'ar putea numi »școala matrimonială«. Acesta e un institut unde trebuie să se predea fetelor viitoarele lor datorințe de soții și mame. Biroul instrucțiunii publice, inițiatorul școlii, declară că nu vrea să se inspire în nici un fel de pildă dela școlile de menajiu unde se învață gătirea bucatelor, spălul rufelor etc. E vorba să se arete fetelor cum să se poarte a avea pace în căsnicie, cum se colaboreze la munca bărbatului și să se facă a fi iubită de el, cum să-l civilizeze dacă e — cum se zice — din topor, cum să-l îngrijească atunci când e bolnav, cum să-și îngrijească de copii, cum să joace cu grație și demnitate rolul de stăpân a casei, etc.

— **Sfințire de școală.** Comitetul parohial al bisericii române gr. or. din Topârcea, au onorul a vă invita la »Actul sfințirii noului edificiu școlar« care se va săvârși Duminică, în 12/25 Novembre 1906.

Programul sfințirii. 1. La 8—10 oare a. m.: Serviciu divin (Utenie și Liturgie). 2. La 10 oare a. m.: Procesiune din biserică în fața școlii, sfințirea apei. 3. Predică ocazională. 4. Banchet la 1 oară p. m. 5. La 3 oare p. m.: Concert în sala cea mare a noului edificiu școlar, dat de corul inv. din Seliște și jur. 6. După concert petrecere cu joc.

— **Apel.** Convenirea noastră frățescă de 10 ani dela absolvarea cursurilor teologice a fost proiectată pe a. 1901, dar durere cei mai mulți colegi nesatisfăcând »obligamentului moral« scris în Arad la 5 Iulie 1891, adecă când ni-au sosit și nouă timpul de a părăsi pentru totdeauna școala, ca să intrăm și să ne punem la lucru în via Domnului, să ne punem în serviciul bisericii noastre dreptmăritoare și iubitei noastre națiuni.

N'am putut acea convenire proiectată să o ținem; deci rog pe toți frații colegi să mă avizeze prin o corespondință, că doresc acum la 15 ani să convenim și când? Ecl. din s. scriptură în c. III v. 1, 2 zice: »Toate au timpul lor, și pentru tot lucrul sub cer este timp«. Timpul a sosit ca să ne revocăm în memorie suvenirea plăcută a timpului și a ne sfătui la împlinirea conștiințioasă a oficiului pe care l-am primit asupra noastră.

Petiđ, (p. u. Tenke) la 1/14 Noembrie 1906. Cu dragoste frățescă: Georgiu Cherecheșiu, preot not. părților bihorene.

— **Antidol** este medicamentul cel mai bun contra durerii de cap, migrenă, trocnă. Pentru efectul admirabil a fost premiat la expoziția de igienă din Paris, Londra, Berlin și Bruxela cu medalia de argint. Medicamentul nu trebuie beut, ci pe palmă pus și sorbit. O sticlă de Antidol costă 1'20 cor. Se capătă în toate farmaciile și în laboratorul chimic a lui Vilmos B. Debreczen.

— **Apa amară „Igmandi“** alui Schmidthauer e foarte bine să se găsească în fie-care casă, ca la caz de nevoie folosind din ea câte jumătate de pocal, delătură definitiv ori-ce boală de stomac și astfel împiedecă răspândirea boalei în organizația corpului. Aceasta apă nu numai te mântue de boală, dar dezvoltă pofta de mâncare.

ARTE ȘI TEATRU.

Z. Bârsan în Sibiu. Venind dela Blaj, dl Z. Bârsan și aleasa sa trupă s'au oprit pentru două zile și în Sibiu, ca să dea două reprezentații teatrale în »Casa Națională«. Sâmbătă, 17 Nov. s'au jucat drama în 3 acte »Instinctul« și comedia într'un act »Furtuna casnică«. Publicul, care se așteptă la o reprezentație de diletanți mai cu școală, a asistat la o reprezentație artistică la nivelul șcenelor din capitală. Atâta precizie în jocurile de scenă, atâta forță dramatică în interpretarea celor mai puternice conflicte sufletești — e vorba de drama »Instinctul« — l-au zguduit și pe publicul sceptic din Sibiu, care a izbucnit în nesfârșite aplauze de sinceră și caldă însuflețire. Dl Zaharie Bârsan a interpretat în această dramă rolul doctorului Bernout, d-șoara Olimpia Brașoveanu, elevă a conservatorului din București, rolul d-nei Cecilia Bernout. Temperamentul de artiști desăvârșiți, dl Bârsan și d-șoara Brașoveanu n'au jucat, ci au trăit, înaintea ochilor publicului captivat, scenele zguduitoare ale acestei drame. Dl R. Popea, în rolul lui Andrei fratele doctorului, și ales în rolul agentului societății »Ochii lui Argus«, a fost nu se poate mai desăvârșit. Dl G. Stoica, în rolul servitorului, a complectat acest ansamblu de artiști. Comedia »Furtuna casnică« a dat d-șoarei Brașoveanu prilej să-și dovedească și talentul în înțelegerea situațiilor comice. A jucat cu o vervă și vioiciune adorabilă, asistată de jocul mimic desăvârșit al d-lui Z. Bârsan. Duminică s'au jucat »Marioara« de Carmen Sylva și comedia »Sluga la doi stăpâni«. Succesul a fost, dacă e cu puțință, și mai mare. Dl Z. Bârsan și trupa sa au câștigat în zbor inimile tuturor. Sala, la amândouă reprezentațiile, tixită de lume. Pentru reprezentația de Duminică nici nu s'au mai ajuns locurile. Din Sibiu, dl Z. Bârsan va pleca la Orăștie, unde va da o reprezentație Miercuri la 21 Noembrie. Credem, ci și acolo va fi întâmpinat cu aceeași căldură și sprijinit cu aceeași dragoste.

Iubileul societății »Armonia« din Cernăuți. În luna aceasta se împlinesc 25 ani de când s'a înființat societatea »Armonia« din Cernăuți. Din acest incident în 25, 26 și 27 Novembre va aranja mari festivități cu următorul program:

Duminică, 25 Novembre: a) La orele 9 dimineața: Liturgie și doxologie în biserică catedrală. săvârșită în sobor de P. C. Sa archimandritul Miron Calinescu. Cântările rituale, compuse de dl prof. George Mandicevski, vor fi executate de »Armonia« sub conducerea compozitorului.

b) La orele 8 sara: Sară de cunoștință în localul »Armoniei« în onoarea oaspeților sosiți din țară și de peste hotarele Bucovinei. Salutarea oaspeților din partea președintelui, răspunsurile reprezentanților celorlalte societăți.

Luni, 26 Novembre: Concert festiv în sala filarmenică la orele 7 și jum. sara, sub conducerea dirigentului artistic, a dlui profesor Anton-Koller, cu concursul bonevol al doamnelor Eugenia Halarewicz și Aglaia de Onciul și al domnilor dr. B. cav. de Duzinkiewicz, Adalbert Hrimaly și Corneliu Tarnovietchi, precum și a muzicii regimentului 41 de infanterie. Cu un program bogat.

Marti, 27 Noembrie: Serată cu dans, în sala filarmenică; începutul la orele 8 1/2 sara.

Economie.

Arad, 20 Noembrie 1906.

Expoziție balcanică în Londra.

E vorba ca România să participe la expoziția balcanică, care se va deschide în 1907 la Londra. Se crede chiar că în 1908, România va deschide o expoziție a sa proprie, tot la Londra, pentru a arăta comerțului și industriei Marii-Britanii, progresul său în timpul domniei regelui Carol. Cu chipul acesta, se urmărește crearea de noi debușuri economice pentru ambele țări.

Consfătuirea dela Orăștie în cauza înființării unui atelier de țesătorie.

În urma apelului lansat de reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei, doamnele și domnișoarele societății inteligente române din Orăștie au dat o neașteptată, dar admirabilă dovadă despre interesul intens, ce-l poartă scopului

frumos și serios ce această reuniune urmărește: *adecă înființarea unui atelier de țesături românești.*

Cu deosebită plăcere și satisfacție trebuie să constatăm că, contrar numelui rău, ce eșise societății românești din Orăștie, Duminică în 18 l. c. după amiază, localul casinei române a fost cercetat de aproape toate doamnele și dșoarele de seamă ale inteligenței române de aci, fără deosebire de nuanțe de grupări, cum se cunosc prin lumea tuturor cocoanelor. Consfătuirea deci, pe lângă că a fost una dintre cele mai interesante și importante, dintre câte a văzut Orăștia ținându-se discuția la un nivel înalt, a decurs și în cea mai perfectă armonie, și să sperăm că și rezultatele pe lângă muncă conștiințioasă, vor fi la timpul său corespunzătoare așteptărilor.

Această frumoasă adunare a decurs în modul următor:

La 3 ore d. a. președinta reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoarei, simpatica dnă Elena dr. Hosszu n. Pop de Băsești, una dintre cele mai fruntașe femei române ale Ardealului, deschide consfătuirea printr'un frumos discurs, împletind întrânsul motivele principale, cari au îndemnat reuniunea să hotărască conchemarea unei consfătuiri cu scopul înființării atelierului de țesătorie națională la Orăștie; totodată salută în termeni elogiși pe dnul profesor Dumitru Comșa dela Sibiu, care din însărcinarea reuniunii economice din comitatul Sibiului a editat primul album de țesături românești din Ardeal, decorat pentru acest merit și de M. Sa Regele României, și spune, că dl Comșa la învitarea reuniunii, nepregetând osteneală și jertfă, a venit anume spre scopul acesta între noi la Orăștie, pentruca cel mai competent în această materie, să ne dea prețioasele-i înviațiuni necesare la realizarea acestei mari ținte ce și-a pus-o reuniunea.

După ce se alege notar ad hoc al consfătuirii dl Adrian Cristea, și după ce dl Dr. Francisc Hossu avocat în Deva, cetește proiectul stabilit de comitetul reuniunii, care să fie luat ca bază a discuției, ia cuvântul dl prof. Comșa și mai întâi mulțumește președintei pentru măgulitoarele cuvinte ce i-a adresat, și promite, că pe cum în trecut, așa și pe viitor încă mai mult decât i-a fost posibil până acum, își va da toată silința și spriginul, pentru-ca frumoasa idee a reuniunii, trup să se facă cât mai curând. D-lui continuă, că cunoaște în urma ocaziei ce i-s-a dat, deosebitul și crescândul interes ce se dă industriei noastre de casă, și are prin urmare deplina convingere, că dacă lucrul va fi bine pus la cale, va da rezultatele cele mai desăvârșite. Face apoi o paralelă între nisuințele reuniunii, și între atelierul »Furnicei« dela București, început tot în împrejurări atât de grele, și ne spune surprinzătoarea noutate, că aceasta societate, care s'a dezvoltat în cursul timpului în mod însemnat sub deosebita în grijire și conducere bună a unor doamne distinse din București, — a vândut într'unul din anii trecuți țesături de 38.000 lei pentru piața orașelor mari din occident. Ceea ce s'a putut ajunge la București, o poate ajunge și atelierul reuniunii, bine înțeles în dimensiuni mai modeste. Ne povestește apoi, cum zilele trecute a avut fericirea să vorbească pe tema aceasta, cu una dintre cele mai versate doamne în această materie, cu D-na Marghiloman n. Știrbei, care a făcut studii anume în direcția asta, și D-nei l'a asigurat, că atelierul își va ajunge negreșit scopul, dacă va observa mai ales un lucru: să confecționeze numai modele alese. Dl Comșa dovedește apoi, de ce este de lipsă, ca alegerea modelelor să se facă cu o deosebită rigurositate și expune modul cum are să se ferească atelierul reuniunii, de a nu cădea în greșala »Furnicei«. D-nele din comitetul »Furnicei« au ales la început modeluri alese și numai de acestea au confecționat. Au venit însă apoi cocoane cu gusturi particulare și au cerut să le facă costume bogate și frumoase, însă într'o coloare pe care o designau dânsule. Așa cu vremea s'au născut tot feluri de lucrări lipsite de nota originală românească, care trebuie la toată întâmplarea păstrată. De aceea este bine ca țesaturile vechi, constatate ca cele mai originale, care se vor colecta și dărul reuniunii, comitetul să le strângă și aranjeze cu pricepere, cu îngrijire, cu un fel de sfințenie chiar, în arhiva reuniunii, și dintre aceste să aleagă apoi lamura lamurii ca model de țesut. Să se facă din aceste alese țesături o colecție și numai după aceste modele să permită comitetul să se repro-

ducă țeseturi. Din aceste mijloace vom propaga arta națională română. La început să ne conducă gândul, mai bine puțin și bun, decât multe și de toate, dar neizbutite.

Să între apoi în discuția proiectului amintit. Dl prof. Comșa referă punct de punct și rezultatul sumar al discuției, sunt următoarele hotărâri:

1. Se hotărăște înființarea unui atelier de țesetorie în Orăștie, cu a cărui conducere se încredințează vice-presidenta reuniunii, D-na Victoria Dr. Erdélyi.

2. Se hotărăște ca local de atelier să se primească cel promis de dl Dr. Ioan Mișu, eventual comitetul să angajeze alt local potrivit.

3. Se hotărăște ca deocamdată să se angajeze numai o femeie țesătoare pe care o va recomanda Dl prof. Comșa.

4. Se hotărăște angajarea unei persoane inteligente, care pe spesele reuniunii să studieze, să-și însușească destoinicia în ale țesetoriei și administrației, (să încrede comitetul cu alegerea).

5. Se hotărăște înființarea unei colecții de țeseturi și cusături originale, având să servească ca material pentru alegerea de modele pe seama atelierului.

Toate doamnele și domnișoarele prezente se obligă a colecta țeseturi și cusături pe seama reuniunii.

6. Se hotărăște că în atelier să se confecționeze numai țeseturi și cusături după modelele alese de comitet.

7. Se alege un contabil, gratuit, în persoana dlui Adrian Cristea, pentru contabilitatea atelierului.

8. Se hotărăște procurarea unui razboiu țărănesc perfecționat cu toate accesoriile.

9. Se hotărăște ca dna Victoria Erdélyi să se încredințeze cu procurarea materialului necesar.

10. Se hotărăște ca activitatea începătoare să fie colecționarea obiectelor și pregătirea albumelor.

Dna președintă închide ședința consfătuirii exprimând dorința ca cu ajutorul lui Dumnezeu să vedem cât de curând înființat cel dintâiu atelier de țesături românești în Orăștie.

La consfătuire au luat parte doamnele: (în mod alfabetic) Lucreția Adamoviciu, Elena Băciu, N. Barițiu, Aurelia Boldea, Demeter Veturia, Demian Lucreția, Domșa Victoria, dr. Erdélyi Victoria, dr. Hosszu Elena, Moța Maria, dr. Muntean Heedwiga, Vlad Ana, Vulcu Elena.

Doșoarele: Surorile Barițiu, Domșa Pompilia și Minerva, Frențiu Lucreția, Moldovan Mina, Muntean Leontina, Zimea Minerva.

Concert, petreceri.

Membrii »Societății de lectură Inocențiu Micu Calin« cu binevoitorul concurs al inteligenții din Blaj, sub conducerea dlui profesor Iacob Mureșianu, vor aranja concert, Joi în 22 Noembrie n. în »sala de gimnastică«.

Venitul curat este destinat pentru »Societatea de lectură Inocențiu Micu Clain« și »Casina română«.

Inceputul la 8 oare sara.

»Program:« 1. »Uvertura« Ștefan cel Mare de I. Mureșianu pian cu 4 mâni. 2. »Allegro și Sostenute« din balada »Erculean« cor mixt cu soli de I. Mureșianu. 3. »Declamare«. 4. »Priblegul de Flechtenmacher-Popoviciu« exec. de corul teol. 5. a) »Dorul«. b) »Auzit-am« coruri mixte de I. Mureșianu. 6. »Declamare«. 7. a) »Inzădar alerg pământul de G. Dima. b) »Cucule peană galbină«. c) »Toarce lele« T. Popoviciu, executate de corul teologilor. 8. Putpuriu« cor mixt cu soli de I. Mureșianu.

ANUNȚ.

Află aplicare momentară un candidat de avocat român cu praxă bună s-au un scriitor român inițiat în afacerile advocațiale.

Doritorii să se adreseze la subscrisul.

Dr. Aurel Grozda, adv.
Butyin.

PARTEA LITERARĂ.

Din călătoria mea la București și la Constantinopole.

De Teodor Filipescu.

XII.

Lângă ospătăria țărănească e vestita »Cula lui Tepeș«, menită pentru rezervoarul de apă și loc de privire asupra expoziției, care a fost deja în-deajuns descrisă.

Celelalte pavilioane mici și multe pe cari le-am vizitat, cari atrag prin obiectele expuse atenția vizitatorilor, nu le mai putem descrie.

Pavilionul internațional nu e ocupat așa cum ne-am fi așteptat, dar fiind caracterul expoziției mai mult național nici nu regretăm acest defect.

În cât privește pavilionul Franței, trebuie să amintim, că am fi așteptat dela acești frați, să se prezinte într-o formă mai favorabilă.

La expoziția milenară în Budapesta și la expoziția în alte capitale din Europa și America, pavilionul francez e cel mai frumos, numai în România e cel mai sărac.

Pentruce?

Mai bine ar fi fost, dacă n'ar fi luat parte Francezii, cum nu au luat nici Italienii.

Cu toate că am stat la București zece zile și am vizitat în fiecare zi câte-un pavilion sau și două într-o zi, nu am putut după dorință să examinez toate pavilioanele și locașurile, și regret mult că mi-au scăpat din vedere lucruri, pe cari le-ași fi dorit să le văd.

Pentru a studia expoziția dela București ne trebuie nu o săptămână, ci o lună.

Când am vizitat toate aceste, atunci abia mi-am dat seama de munca mare, pe care a depus-o comisarul general dl dr. Istrati și alți bărbați ca ajutor de comisar între cari merită laude și recunoștință arhitectul și pictorul acad. Vlad Mironescu (român bucovinean).

Abia în București la biroul comisariatului am văzut afișele expoziției. O afișă seamănă mai mult unei icoane sfinte în stil secesionist, iar cealaltă mai mică, ne înfățișează toboganul și lacul arzător. Acest din urmă e un afiș de toate zilele și nepotrivit menirii sale.

Afișul expoziției ar fi trebuit să reprezinte un țaran român, fost soldat pe câmpul de război și o țărăncă română care arată poporului românesc progresul economic al României în 40 ani de glorioasă domnie a M. Sale regelui Carol.

Ne mai rămâne să amintim ceva și despre expoziția animalelor, care s'a inaugurat în 10 Septembrie. Expoziția de animale ne-a arătat creșterea vitelor, cailor, oilor, porcilor și păsărilor, care a făcut mari progrese în România.

Din hergheliile statului au fost expuși armăsari de rassa arabă și engleză de o frumusețe rară, cai frumoși eșiți din încrucișări cu rassa indigenă.

Din vite cornute a fost bine reprezentată rassa moldovenească, rassa lăptoasă Pinzgau, Simmental și Inntal; din rassa ovină au fost frumoase exemplare de țigăi Merino, apoi porci rassa ungară (mangolița) și engleză.

Între expozanți a expus cele mai frumoase animale Administrația domeniului Coroanei. Atât taurii, cât și vacile lăptoase, rassa Algan-Șviț dela firma Periș a domeniului Coroanei sunt vrednici de elogii. Afară de aceste au mai fost și mânzi-armăsari rassa arabă, engleză și anglo-arabă, pe cari trebuie să-i tot admiri. Porci de rassa mangoliță și țigăi negre din Segarcea, apoi tauri și vaci de rassa moldovenească, pe cari i-a expus Administrația domeniului Coroanei vor fi stârniți admirația agronomilor celor mai competenți.

Expoziția aceasta a fost instructivă și din alt punct de vedere, ea ne arată cum se cresc caii, vitele și oile în grajduri și porcii în cotețe, și cum trebuie crescute păsările, conform cerințelor și condițiilor pentru traiul acelor animale.

Lângă pavilionul etnografic a Românilor de peste hotare e și un pavilion a unei societăți ungare pentru creșterea păsărilor, cu clocitoare artificiale foarte instructivă.

E păcat mare că nu s'a înlezniț țăranilor vizitarea expoziției de animale, cari ar fi dus cu sine multe învățături acasă.

(Va urma.)

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

»Revista politică și literară« cu următorul sumar: Dr. A. Bunea. De ce se duc Românii în America; dr. C. Maniu. Critica filozofică a sistemului de guvernare din Ungaria; Dafin. Chemare. (Poezie); Slăvescu Inaugurarea statuei lui Vasile Alexandri; M. Strajan. Egoismul. (Fragment dintr'un tratat asupra filozofiei lui A. Schopenhauer.); Al. Ciura. O săptămână în țară. (Note cu creonul); I. Agărbiceanu. O excursie: St. O. Iosif. Vremuri. (Poezie); A. C. Cronica politică; Alex. Lăpădatu. Un Memoriu a lui Damaschin Cojinca cu privire la starea și organizarea învățământului public la Moldova, la 1849; A. M. Feciorul popii Zaharie! Luca Rusu. Cronica artistică. Iuniu Brut Hodoși. De ce se duc Românii în America. (Observări). — Redacțional.

*

A apărut Numărul 6 din »Albina«, revistă enciclopedică populară cu următorul sumar: G. Coșbuc. Goană după slujbe; Dr. Lux. Furtunile; Din lipitorile satelor de V. Alexandri; A. Dimitrie A. Laurian; Gh. Manolescu-Vâlcea. Semănatul cartofului; St. C. Hepites. Starea agricolă a României la finele lunii Octomvrie 1906 st. n.; Domeniul Coroanei »Cocioc«; Get. Uleiul de recin; Cronica săptămânii. Informațiuni. Licitațiuni. Poșta Administrației.

*

A apărut Revista noastră Nr. 12 sub direcțiunea Doamnei Constanța Hodoș cu următorul cuprins: Doamna dr. Maria Cutzarida-Crătunescu (cu portret) — de Constanța Hodoș; De demult, poezie — de I. U. Soricu: Ispita, nuvelă — de Elena Voronca; Pe lac, poezie de H. Frollo Gânduri de iarnă, impresii — de Maria Pamfile; Icoană, poezie — de Virginia Grivase; Iubita, poezie — de G. Topârceanu; La casa mică, poezie — de Teleor; Galeria artistelor noastre: Doamna Maria Giurgea (cu portret) — de Constanța Hodoș; Cei din lună, poezie — de Tudor Pamfile; Cercetarea paternității — de dr. V. Alexandrescu; Cronica artistică — de Gr. O. Cronica literară — de Ion Gorun: Ilustrațiuni. Cugetări, Răspunsuri.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor proprietar: George Nichin.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«

Românii din Bosnia și Hertegovina în trecut și prezent.

Comunicări făcute »Academiei Române« în ședința din 19 Noembrie 1904. Adăugate și întregite de Isidor Ieșan.

Se poate căpăta cu prețul de 1 C. 50 f.

Plus 10 fileri porto.

Cel mai sigur medicament contra tusei, răcelii și reușelei

zăharul lui RÉTHY

— ce se capătă în ori care farmacie. —

Prețul unui borean 60 fl. Să se ceară numai zăharul lui Réthy. Cinci flacoane trimite pentru 8 cor. cu porto cu tot.

Pregătitorul RÉTHY BELA farmacist, Békéscsaba.

Averi de vândut

în comuna Semlacul-mare (Morava), comitatul Timiș, cercul Dettei.

1. 1/4 sesiune: 9 holde 154 □ stângini în două mezuine și anume: în o mezuină 7 holde, în cealaltă 2 holde 154 □ stângini; aici aparțin 2 holde pășunat, competența comunei.

2. 1/4 sesiune: 10 holde cat. 432 □ stângini în patru mezuine și anume. într'unul 3 holde, în altul 2 1/2, în al treilea 2 1/2, în a patrulea 2 holde 432 □ stângini; aici aparțin 2 holde de pășunat, competența comunei.

3. Estravilane: în apropierea nemijlocită a comunei, unul de o holdă cat. 850 □ stângin, altul 800 □ stângin.

4. Intravelan: în centrul comunei, în trei străzi 2 holde cat. 1400 □ stângin vis-à-vis cu castelul domeniului, școala de stat și biserică gr.-or. română.

Estravilanele de sub 1 și 2 sunt în sarcină cu un împrumut de 7000 cor. 5 1/2 0/0 ce se poate depuriza după plac, celelalte sunt scutite de sarcini.

În comună este gară, poștă și telefon.

Pe zi trenul circulează de două ori cu Timișoara, Vârșeț, Lugoj, Detta, Ciacova și Bogșa și cu baia Buziaș din apropiere. Cu toate direcțiunile drumuri bune.

Cumpărătorul ajunge în posesiune la moment.

Detailuri dă subscrisul proprietar.

Sörény Gyula,

notar,

Parác, com. Timiș, cercul central.

Contra rănilor

ce cu greu se pot cura și ce se repetă, contra mâncării, unicul sigur medicament este un extract de al meu. Vindecă fără nici o durere, și în urma lui boala nu se repetă. O sticlă, ce ce e îndeajuns și pravurile necesare, costă 5 coroane.

Pregătitorul și adresa:

Zenke Zoltán, Szeged.

Crema Aphrodite

neestricăcioasă și fără unsoare vindecă în câteva zile cu siguranță pieștii, cosurile, roseata mânelor și obrazului, arsura de soare, și face pielea netedă ca catifeană. Acest medicament recomandat de toți medicii, vindecă mai sigur decât orice altele opăreala, căci nu produce coșuri (comedo).

Săpunul de Aphrodite

face fața fragedă, plăcută și tânără; femeile mai în vârstă încă îl întrebuințează împreună cu crema, pentru că întinereste.

Un borcan de Crema Aphrodite 1 cor., un borcan mare 2 cor., un borcan de probă 70 de bani. — Săpunul de cremă Aphrodite 1 coroană. — Pudră (în 3 culori) cu sau fără grăsime 1 coroană, cutie mare 2 coroane.

Spiritul pentru păr AL LUI BASCH e medicament sigur contra căderii părului și mătreații; costă 2 cor., o sticlă de probă 1 cor.

Syr nervinus comp. BASCH

e cel mai bun mijloc contra tuturor boalelor de nervi: contra durerii de cap, neuragiei, stăbiciunii de nervi, oboseții, în-otării etc.; contra boalelor de sânge și de oase: a anemiei, clorosei, rachitismului (boala englezească) etc.; contra boalelor de inimă și serofulozei.

E probat de foarte bun la reconvalescență. O sticlă 2 coroane.

Antisutin Basch e leac probat contra asurdității mânilor și picioarelor. O sticlă 1 coroană.

Esența gastrală a lui Basch e leac sigur

contra lipsei de apetit, contra durerii de stomach, contra colicilor, întrebuințată împreună cu praful lui Basch înceată durerile, întărește stomachul, conținește răgăială; e bun după mâncare ori bă-tură multă. La boala mai îndelun-ată să poa-e folosi pilulele curățitoare de sânge ale lui Basch.

1 sticlă de esență 1-20 cor., 1 sticlă mare 8 cor., 1 cutie de praf 1 cor., — 1 cutie de pilule 1 cor., 7 cutie 6 cor.

Sirupul de sulfoquaiacol al lui Basch, singurul el ajută

la tuse, reușeală, la boalele de piept și de plămâni, contra tusei măgărești, la junghieri în coaste, la uăduf etc. Acest sirup face să crească greutatea trupului, vindecă tusea, scuipatul și asădarea de noapte. Pe lângă sirup aj-tă foarte mult CEAIUL DE PIEPT ALUI BASCH.

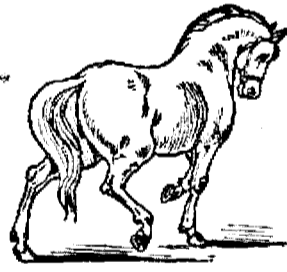
1 sticlă de sirup 2 cor. Mai mult de 4 sticle se trimet franco. 1 cutie de ceai 1 cor., 1/2 de cutie 50 fl.

Spiritul lui Basch contra reumatismului și podagrei e indispensabil economilor, pădurarilor,

turistilor etc. după e încordare prea mare; el vindecă foarte repede junghierile din mână și din picioare, dureres de mijloc, umfăturile etc. 1 sticlă 1 coroană, 1 sticlă mare 2 coroane.

Praful de vite

al farmacistului Basch e de recomandat tuturor economilor pentru tusea și umfăturile ghindurilor la cal; la vite cornute, porci și oi pentru curățire și poftă de mâncare. Întăreșe, ajută mistuirea și împiedecă să se umfle. Vacile dau lapte mai bun și mai mult după el.

1 cutie 70 fleri; 11 cutii 7 coroane, franco.

Restituțions-fluidul lui Basch

e bun la boala calului și vacii contra podagrii, umfăturii vinelor, umfăturilor etc. E de recomandat să se facee calii și boii după muncă multă cu acest fluid vestit, căel astfel își recăștiga prețurile și devin sprinteni.

1 sticlă 2 coroane, sticlă de probă 1 coroană.

Prav de vaci

face să crească pofta de mâncare și curăță sângele. E eschis să dea vaca lapte albastru ori cu sânge, nici nu să umfle vaca. E de lipsă la schimbare de nutreț. 1 cutie 1 cor.; 1/2 de cutie 60 bani. La cumpărători mai mari rabat.

Praful de porci

e cel mai bun de îngrășat porci, până la 250 de chile. Acesta împreună cu PICĂTURILE PENTRU PORCI alui Basch îi păzeșc de boale.

1 cutie de praf 70 de bani, 11 cutii 7 cor. franco. — 1 sticlă de picături de porci 70 fleri, 12 sticle 6 cor. franco; 50 de sticle 20 coroane.

Toate preparatele au marca ingerului.

Comandele de peste 6 cor. le trimete franco:

farmacistul **Basch Ernő** Az angyalhoz

NAGYBECSKEREK, GABNA-TÉR.

Fabrică ține de specialitate adevărată franceză și americană în ambalajiu original

Recomandată de medici! Siguritate necondiționată!

Prețul în valoare de coroană duzina cu 2, 4, 6, 8, 10, 12

Noutate de origine americană până acum neintrecută!

„Silk Finish Nevertear“

Ținde siguranță completă în urma întinderii și sfinetii extraordinare. — Prețul 10-12 cor.

Douts-americans duzina cu 6, 8, 10 cor. Preservative feminine „Pessarium oclusivum“, după profesorul Mensinga la ordin medical Prețul dela 3-5 cor.

Adevărat spongii franceze de siguranță preservativă. Prețul: duzina 6-12 cor.

Nou! Auto vaginal spray: cel mai Nou!

sigur și mai comot preservativ feminin ca specialitate Mu te mii de dec-larațiunii recunoșcătoare! Prețul 15 cor.

Feritivă! Nu vă lăsați a fi influențați prin mufă mai ieftină, pentru că scopului corăspund în adevăr numai preservativele originale americane!!!

Brăul „Diana“ legătoare pentru period. Legătoare pentru pântecul buric, sau contra durerilor de stomac. (Servitiu feminin.)

Ciorapi de gumi, contra lărgiri vinelor, precum și la picioarele copiilor. Tot felul de recuzite igienice trebuincioase la îngrijirea și comoditatea bolnavilor. Pe lângă prețuri originale de fabrică

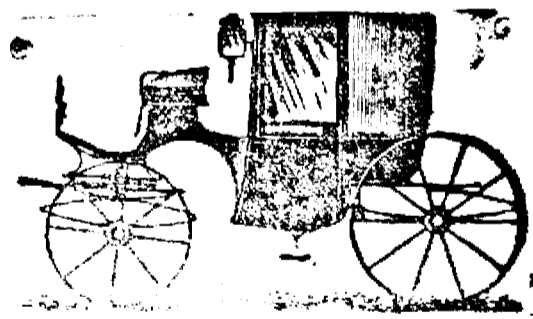
Cel mai nou catalog se trimite gratis în plic închis și în mod secret.

Se capătă la fabrica de legătoare medicale din

Keleti J. Budapest, IV, Koronaher-czeg-u. 17-18

Cei ce se provoacă la anunțul acesta capătă 20% rabat.

● În mai multe expoziții premiat cu primele premii. ●

Nr. telef. 439.

Prima fabrică de căruțe de pe câmpie

Ifj. Hodács János

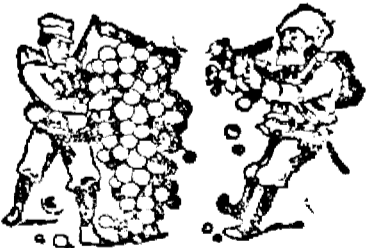
SZEGED Strada Kistisza nr. 4. (Urmarea străzii Maros)

Magazin mare permanent din diferite **caruță noi domnești.**

Se pot capăta pe lângă prețurifoarte avantajoase

căruțe folosite, în schimb (phaltone cu acoperiș și fără acoperiș, sănii, etc. etc.)

Catalog ilustrat în cinste și fără porto.

Vite nobilitate

Ca în anii trecuți, așa și acum au fost

Prima pepinerie cu vite nobilitate de pe Târnava

Proprietar FR. CASPARI, Mediaș 19 Ardeal

Singură în toată Ungaria, care au liferat mușterilor vite nobilitate sănătoase, diferite sorturi nobilitate. Și în viitor numai exclusiv la această școală de vițicultură se capătă cele mai bune vite de diferite sorturi nobilitate pentru Vin, Vin-Dessert și Extra sorturi de vin de masă. Proprietarii de vii au avut rezultate minunate cu sădirea de astfel de vite.

La cerere se trimite catalog ilustrat, franco și gratis, cu multe scrisori de mulțumire și recunoștință.

Telefon-nr 469.

Telegr.-adr.: „Grüner-Varga“

Grüner és Varga Szeged

Cheque-cont la Posta Ungară 16,308, la cea Austriacă 99,403. -- Giro-cont la Banca Austro-Ung.

Manufactura de cânepă, in și justă.

Tot felul de ștreanguri de cânepă, - ștreanguri de sârmă, - Gurtuni, - vadră din cânepă, - ață de țesut (sfoară), - cânepă și călți, - Dresni-saci, poneve, pânză jută pentru pachetare. Articoli pentru economii: ștreanguri pentru căruțe, mreją de acoperit caii, hamace (pat).

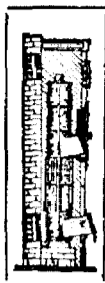
SPECIALITATE: Mrege, leagăn pentru copii, legături pentru snopi.

Fabrica de cuptoare din Meidinger a lui

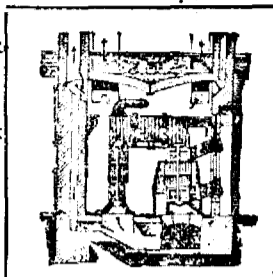
KOCH JENŐ

Budapest, V., Balthory-utca 9.

Primește aranjamente pentru încălzirea cu aer a castelelor, caselor de familie, biserici, teatre, hoteluri etc.

Telefon 8-69.

Telefon 8-69.

Catalog despre cuptoare Meidinger la dorință trimit gratuit.

Planuri pentru aranjamente de încălzire din centru se fac gratuit.

Oficina de dregere și magazinul cel mai vechiu de bicicletă și mașini de cusut.

Hammer Vilmos mechanist

Piața Szabadság nr. 7. ARAD Piața Szabadság nr. 7.

Asortiment bogat de mașini de cusut SINGER și MINERVA.

Unicul magazin de renumitele mașini de cusut

● PFAFF. ●

Cel mai ieftin mijloc de cumpărare de articoli pentru bicicletă și mașini de cusut.

● MARE OFICINĂ DE DREGERE. ●

În magazin se află

mare asortiment de gramofone și plăci.

— Condiții de solvire foarte avantajoase. —

Oltoii de vie de vândut.

Am onorul a aduce la cunoștința D-lor proprietari de vie, că până ce mai am deposit din oltoii de vie din acest an, vom vinde oltoii frumoși cu rădăcină bogată de vie de vin și struguri confect.

Pentru substituirea butucilor uscați în urma secetei mare recomand mai ales oltoii de vie cu rădăcină bogată, precum și mlădițele rădăcinoasă de „Riparia-Portalis“ și „Rupestris-Monticola“.

La cerere servesc Onor. cumpărători bucuroși cu metoda cu succes a oltoilor de substituit.

În privința soiurilor și a prețurilor servește cu deslușire mai detaliată

Winkler József, producător de oltoii de vie

Telefon 410. Arad, str. Batthyányi nr. 13. Telefon 410.

Ultoi de vie.

Colonia agricolă HÁMORY de oltoi de vie din Arad

oferă:

ultoi lemnoși

soiu curat oltoit pe Riparia-Portalis, de prima calitate, ultoi de rădăcină bogată pentru vin și delicată în calitatea cea mai bună — și

● în orice cantitate. ●

Deslușiri detaiate despre prețuri poți primi bucuroși

în casa de sub nrul 3 din strada Deák Ferencz. Telefon: 229.

MOPP KÁROLY

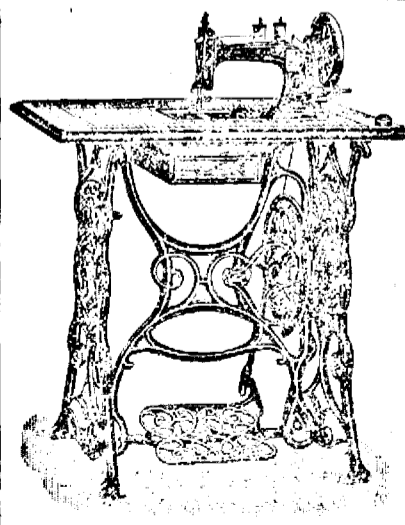
• cancelarie tehnică

ARAD, STR. SZÉCHENYI Nr. 5.

Planuri și execuții: Pentru prevedere cu apă și iluminare, precum și pentru colonii de motoare etc.

REPREZENTANȚA

fabricelor de specialitate de prima calitate.

30 fl. Mașini de cusut.

Pe lângă responsabilitate de 5 ani o mașină nouă, familiară, veritabil

SINGER

cu armariu închis se poate căpăa numai la

SINGER A.

Budapest, VII., strada Akácza 55 și filiala din strada Sziv 42.

Dregeri a tot felul de mașini de cusut se primesc pe lângă prețurile cele mai favorabile și pentru munca mea viitoare iau răspundere.

■ Catalog gratuit și franco. ■

Acum s'a deschis!

Acum s'a deschis

Acum s'a deschis!

Bazarul din piața Szabadság

În nemijlocita apropiere de cafeneaua Pölzl.

Imi iau permisia a atrage atențiunea onoratului public asupra bazarului meu din piața Szabadság de nou deschis, unde se capătă pe lângă prețurile cele mai ieftine și calitatea cea mai bună, ca

jucării, obiecte de ornare, instrumente pentru fumat, marfă de piele etc.

==== Mare asortiment de ciorapi și trico. ====

Cerând sprijinul onoratului public,

rămân cu deosebită stimă

ROSENBERG JÓZSEF, proprietarul bazarului din piața Szabadság, Arad.

Cel mai ieftin isvor de cumpărare!

Comande din provincie efectuează prompt!

Cel mai ieftin isvor de cumpărare!

Forte-pianuri și pianine vestite în toată lumea,

mechanică engleză, se capătă cu cele mai moderate prețuri recunoscută de cea mai bună măstru-pian din Viena la

Reményi Mihály

liferantul de muzicalii la academia reg. în Budapesta, strada Király nr. 58

lângă „Academia ungurească de muzică”, care acum se edifică.

Reperaturi și stimulări de pian execută pentru capitală și provincă numai prin cei mai esperți și desteri măestri și pe lângă garanță cu prețurile cele mai moderate.

Forte-pianuri vechi și folosite le schimbă cu noi.

Mare deposit de harmonii europene și americane.

— Prospecte gratis și franco. —

Liferantul de lumini de ceară a diecezei catolice din com. Bihor și Silágy.

INTEMEIAT LA 1835.

Frölich Jozsef pregătitor de lumini de ceară
NAGYVÁRAD.

Recomandăm în binevoitoarea a onor. public, fabricațiunile sale de lumini de ceară, lumini de ceară de I-a calitate bucată 4-80 Cor. II-a calitate 4 Cor. III-a calitate 3 Cor. — Tot felul de lumini mai mici, albe, galbene sau colorate. — Lumini de ceară pentru cununie, albe și frumos aurite părechea dela 5 Cor. până la 100 Cor. — Cea mai fină tămăie din Egipt, prima 2-40 Cor. secunda 1-80 Cor. tertia 1 Cor. — Cel mai fin oleu destilat de flori în cano de tinichea indeosebi pentru bisericii. Klgr. 96 fl. — Recomand luminile mele pentru altar, pregătite din steariu curat, ce nu picură și nu curg. Și cea mai bagatelă comandă o eșcut prompt, pachetare nu se cmpută și dela 5 Klgr. în sus expediția e francată.

Adjustat cu mașini cu putere electrică.

Adjustat cu mașini cu putere electrică.

Miere și ciară galbină cumpăr pe lângă prețurile cele mai mari.

Nu trebuie să comandați din Budapesta.

LIPP DEZSŐ

intreprindere de točilărie ♦ GYŐR ♦ strada Kazinczy nr. 18.

Mare magazin de briciuri englezești de cea mai bună calitate, briceaguri de Sollingen, foarfece pentru cusut, croșetat, unghie, croit, păr și barbă. Mașini pentru tunsul părului și bărbii. Mașini automate de ras cu siguranță etc.

Primesc točilarea și ascuțirea tuturor obiectelor de mai sus pe lângă prețuri ieftine.

Pentru un nou brici garanță de un an!

Comande din provinciă eșptuese prompt și la moment.

Canforii și medici au favoruri.

JACOB REICH Fabrică de cumpeni decimale și de mașini economice

UJVIDÉK.

Cumpeni decimale,		vâpsite galben, fără greutate:	
50	100	150	250 chilograme
24—	28—	32—	36— Coroane.
300	500	750	1000 chilograme
40—	50—	80—	100— Coroane.

Cu încuetoare după cu 10— coroane mai mult. Greutățile să socotese separat.

Tăietor de paie patentat cu îmbucătură 50— coroane.

Tăietoare de rând 48 cor.

Pentru căleat cu piciorul cu 5 coroane mai mult.

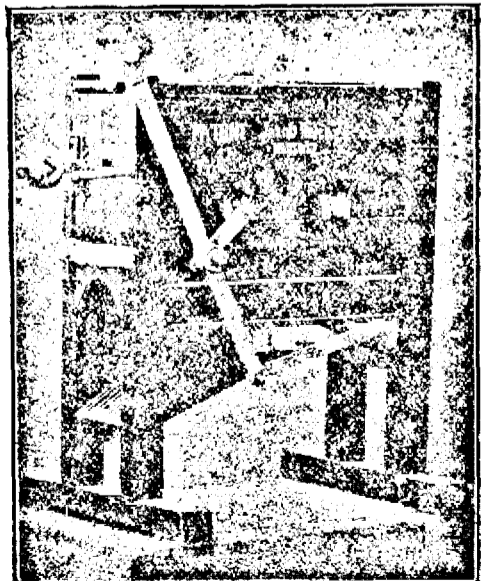
Viteje pentru un cal 160 cor.

Săpător de porumb foarte bun 50 de cor.

Fabric mașini de imblătit cu benzin

după brevetul propriu al meu. — Mașinele toate au fost probate și găsite bune peste așteptare. Să pot ușor manua, se poate lucra ori când cu ele; garantez pe 2 ani despre durabilitatea lor; eu singur leam examinat; funcționează momentan fără perdere de vreme; să poate lucra toată ziua fără control; umblă înainte și înapoi.

La cerere trimit prețuri curente despre fabricatele mele.

BIBLIOTECA
MUSEUL
ARAD

Arangeamente de luminat Acetylen

cu baterie independentă, cu aparatul brevetat „Lux“. Desvoltătoare fără manuire, automate, sistem cu carbid .. în apă fără orice primejdie. ..

Arangeamente de lumină electrică și de transmisiuni.

Specialitate: Baterii mici independente (Eletrogene) pentru orașe, castele, hotelurile, mori și case private. Manuire nu este, prețuri ieftine. ..

O lampă aprinsă de 16 lumini costă pe oră 1 fil., o putere reală de cal costă 6 fil.

Motoare: de benzin, gaz, de oleu ect. pentru orice scop.

Fejér és Schmidt

BUDAPEST, Eötvös-tér 2.

Sirupul carpatian

pentru pept

al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuintează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudării de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbatul și copilul, îl pot folosi fiindcă are deosebită influință asupra singelui și formării oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

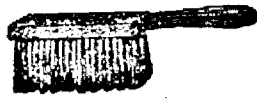

Se poate căpăta numai la spîțaria lui

Barcsay Károly

Szeged, Széchenyi tér 12.

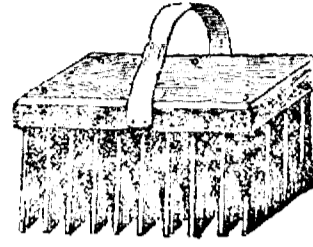
Distinsă la expoziția milenară în 1896.

Fabrică de perii a lui Oblát Lajos

Budapest, VII., Damjanich-utca 7.

Fabrichează tot felul de perii, precum: de oțel, aramă și din coame de rimători.

Correspondență în limba maghiară, germană și franceză.

TELEFON 39-01.

Catalog gratis și franco.

Desfacere definitivă!

Cu învoirea autorităților publice

se face

desfacere Definitivă

în marele magazin

de pânză și de modă bărbătească și femeiască a lui

Masztig Pál

ABAD

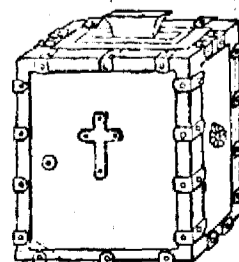
Andrássy-ut nrul 22.

Fabrică de casse de bani și tresore a lui

GELLÉRI ÉS SCHULLER

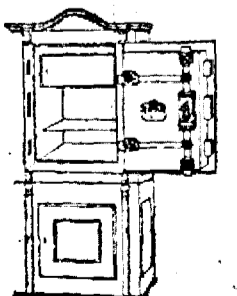
Budapest, VII., Dob-u. 63.

Se fabrică: casse de bani scutite de foc și spargerii paxe de bani pentru biserici, dulapuri

(scrine) pentru biblioteci și păstrarea documentelor, pentru matriculanți, odăi și scrine cu pereți îmbrăcați în oțel.

Mare magazin permanent. Catalog gratis și franco.

Institut regalcolar de pictură și artă industrială.

Depeșă: BLASKOVITS. Intemeiată la 1887.

De mai multe ori premiat.

Bátori Blaskovits M. PICTOR BISERICESC

Szabadka, Erdő-sor 66.

Recomandat din partea Excel. Sal. primatului papal și a clerului înalt, din partea Magn. Sale contelui tolnai Festetics Tassilo. Pictorul eparehilor sărbesti, recomandat din partea Excel. Saजे patriarh. C. Brancevic

Pictare de biserici după stil, stucă. Aurirea crucilor fără schișă. Văruirea bisericilor, ce nu se poate scoala de ploaia. Pictarea iconostas-ilor în execuție artistică în mod extravagant de ieftin. Bi or ilor mai araci mai ieftin cu 25%. Pictare acadmică.

Vopsea pentru biserici și turnuri, ce rezistă contra viforului, ploaii și focului. Resistă schimbării vremii. Vopseala svânta păreși umzi, căci nu împiedecă evaporarea umezeii. E fără miros și ușor se svânta. Epotr vită și la vopsirea pietrel. cără nizi, țiziei cementului, lemnu ni, fierului, tefchieiei, st cl i, orocum și a de-orațiunilor de scenărie. Resistă focului. — Am on are a adu e la cun stința onor pub le si pr st. preot, că pentru vopsirea bisericilor și a turn-ur lor până a um nu s'agă sit vopsea, ce se po tă existe, și ce se poate spă a și a tmbină cu păretele ca o vopsea-l f esco. Se poate căcăpăta e-clusiv numai la acest insituit. Picturi e facute cu această vopsea-l rezistă câte 100 ani. Spe laltate: schele inventate de mine, cri pe cele uzate până acum, prin cons ruit-a practica sunt cu mult m i f-lositoare. Modele și planuri la dorință s- rimit gratut. Cincizeci și șapte de a. averinț, ce documentează succesul muncii mele în tot atâtea biserici,

Tot felul de
dreșere de oroloage
ce nu mai se poate inchipui
numai 1 coroană,
sticlă pentru orologiu de buzunar, arătător 10 cr.

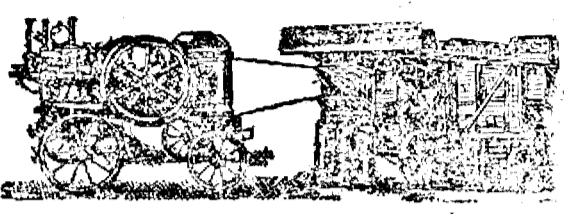

Rog să cercetați atelierul meu după acest chip portal.

Rog să cercetați atelierul meu după acest chip portal.

La orologierul SCHWIMMER ALBERT, ARAD
SZABADSÁG-TÉR Nrul 5-6.
Lângă cafeneaua Pölzl. Lângă cafenea ua Pölzl

Cele mai bune provisiuni de mașini de treierat din lume. Deplină responsabilitate pentru excelența trierare.

Se pot folosi între case acoperite cu paie și fără permisiunea autorităților.

Distins cu 12 de premii
Recomandă pe lângă deplină responsabilitate și pe lângă prețurile cele mai avantajoase în rate anuale de 3-5 cele mai simple și cele mai perfecte
provisiuni de călcat cu motor
din motor, precum cele mai perfecte motoare cu benzin-petrolin sau oleu de minerale.

Kállay motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43.

Numai în această colonie se pot găsi renumitele motoare cu benzin, petrolin și oleu de minerale, provăzute cu instrumente de stropire, ce se pot vedea, foarte acomodate pentru scopuri economice și industriale. Tot așa și provisiuni de treierat cu locomobile de benzin și cu electricitate. Mare capacitate de muncă. — Prețuri ieftine. — Cele mai puține spese pe zi. Cine voește se cumpere motoare ieftine de construcție admirabile să se îndrepteze cu încredere către această firmă de specialitate. Fiți băgători de samă la adesa exactă KÁLLAY motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43 — Cataloge gratuit și franco. —

Edificat la 1888. Schiller József Edificat la 1888.

Atelier de articole aurite, oglinzi și rame pentru icoane Szeged, Petőfi Sándor sugár-út 11/a.

Primesc spre efectuare pe lângă prețurile cele mai avantajoase:

Lucruri de tot felul: Rame pentru icoane și oglinzi din lemn, făcută după plan, în modul cel mai artistic.

Auritori ce se poate spăla pe icoane vechi și noi și rame de oglinzi. Infrumșetări de sculpture, de palate, hotelu și cafenele.

Aranjament pentru biserici, pre-cum nfrumșetări de altare, anvoane, babbsterie, steaguri, feșnice, catafalce, cupole, felinare, cruci și icoane.

PREMIATĂ CU PRIMUL PREMIU LA EXPOZIȚIA MILLENARĂ DIN BUDAPESTA IN 1896.

Fabrică de ceasuri de turn și turnătorie de clopote
A LUI
G. P. PANTELIĆ in SEMLIN (ZIMONY)

FIRMA FONDATA IN 1854. FIRMA FONDATA IN 1854

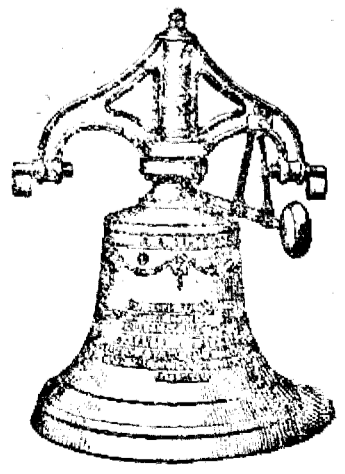
Face ceasuri de turn după felul cel mai nou, propriu de construcție, cu pendulă liberă, cu sirmă.

Toarnă clopote noi, face smalturi mișcătoare de fier, la clopote vechi pentru ale acorda armonice, face adnexe de clopot de fier.

Garantează execuție precisă.

Bisericilor și comunelor sărace li să dă în rate de mai mulți ani.

Am cercetat expoziția universală din Paris din 1900 cu scop de studiu.

ZIKMUND & COMP.

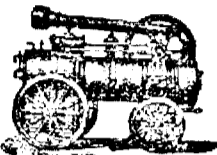
Fabrică de mașini și turnătorie de fier — în UJVIDEK.

Recomandă tot felul de mașini de economie, dar mai ales mașinile sale brevetate, premiate la cele mai multe expoziții:

de semănat sistem „COLUMBUS-DRILL“ și motoarele sale cu gaz, petrolu și benzin.

Recomandă mașinile sale

de treceat cu benzin și aburi, pluguri și tot felul de mașini agricole mari și mici.

Aranjament de mori după sistemul cel mai nou.

Trimetem preț-curente ilustrate gratis și franco.

COLUMBIA

escelent mijloc contra pișcăturilor de insecte și țintari.

Prețul împreună cu fișiditățile aparținătoare, 1 cor. 20 fl.

Pastilla-Tannin

e unicul medicament cu efect în po- triva diareii copiilor.

Bucata cu 10 fileri.

Se capătă numai la unicul apothecar:

Rozsnyay Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

Telefon 101.

Telefon 101.

Kovács és Polgár

● LUGOS ●

Fabrică de cement, întreprindere de zidiri de beton și beton de fer.

Fabrica lângă gară. Birou: stada Ilona 2.

Fabrică și ține în magazin

țevi de cement în toată mărimea pentru traverze, poduri și canale; mai departe șghiaburi (vălai) de cement de fer pentru comune, domenii și particulari, trepte de peatră artificială, cement și imitație de marmoră, stâlpi pentru garduri de beton, plăci de cement simple și de lux.

Primește ori-ce fel de lucrări de lu- crări de beton, beton de fer și lucrări de asfalt, mai departe co- porisuri a la Ererit și tot felul de lu- crări de pavagiu.

Ține în magazin, vinde en gros și cu detail:

Cement portland și roman de Beocsini, var, gips, trestie de stucatură, cătran, carbolineum, cărămizi și material rezis- tenta focului, praf de ciment etc.

La dorință servește cu planuri și preliminarium.

Fondat la 1898.

Fondat la 1898.

SPĂLĂTORIA DE ALBITURI

a lui

GROSZ FERENCZ

ARAD, Heim Domokos-utca 1.

Primește spre curățit cămăși, gulere manghete, haine de gală vestminte de dame, perdele, și haine de bal, fără var de clor și cu prețurile cele mai ieftine.

Albite în chip admirabil și suprinzător.

Primește comande din provincă spre curățire haine și albituri.

În loc la dorință hainele se aduc de acasă și se și duc acasă fără atare preț separat.

Pedagogi și teologi au favor de preț.

Pentru vinderea

Marelui magazin de asortiment de sticlă

de porțelan, maiolică, vase de piatră, obiecte de lux, vase, lampe de mase și candelabre, oglinzi, obiecte de argint, alpaca și nickel, decoruri pentru odăi și mese, acomodate pentru aranjamente casnice începând dela calitatea cea mai fină până la cea mai ordinară sunt neasămănător de convenabile.

Toate acestea se vând cu prețuri foarte moderate — în prăvălia mea, situată pe Szabadság-tér 21.

■ Efectuesc foarte punctual comande de sticlărie.

Cu stimă:

KLOHS ADOLF.

FOI PERIODICE

OPURI și BROȘURI

**Se recomandă
a executa următoarele:**

PROGRAME
RILETE DE CUNUNIE
dupa dorinta și in color
ADRESE
BILETE DE ÎNTRARE

ÎNVIȚĂRI
BILETE DE LOGODNĂ
dupa dorinta și in color
BILANȚURI
ANUNȚURI FUNEBRALE

● Tot felul de lucrări tipografice ●

 atingere de această branșă

CĂRȚI DE VISITĂ
diferite formate
MENU
PLICURI CU FIRMA
OBLIGAȚIUNI

PREȚ-CURRENTURI
in orice limba
NOTE
STATUTE • LIBELE
CIRCULARE

Diferite tipărituri pentru bănci ●

EDITURĂ PROPRIE

„TRIBUNA“

ARAD

Str. Deák Ferencz nr. 20

CĂRȚI în COMISIUNI

Comandele primite să efectueze prompt și conștiincios.

 Prețuri moderate!

P.T.

Avem onoare a anunța prea on. public și mult stimaților noștri mușterii, că din cauza mării chiriei ne-am mutat prăvălia, care am avut-o de mai mult de 25 de ani în Piața Andrássy nr. 20, în palatul Fischer Elz,

în strada József főherczeg nr. 11
casa MÜLLER (colț cu strada Karolina).

Din cauză, că avem un local închiria, cu mult mai ieftin, ca cel de până acum suntem în plăcuta poziție de a servi pe on. noastră clientelă cu prețuri și mai convenabile ca până acum.

Atragem atențiunea prea onor. public asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu binevoitoarele lui comande și semnăm cu cea mai mare stimă

Kilényi C. és Társa

„La plumbul vânt“ — József főherczeg-ut, nr. 11.

Numai este incuietură de șezut!

S'a gătat cu durerea de stomacul și cu lipsa de apetit, dacă vei comanda preparatul meu de licor din plante ce întărește stomacul:

Barátital.

O sticlă familiară mare 4 coroane; 10 sticle mici 5 coroane; 1 sticlă 80 filleri.

Preparator: ZENKE ZOLTÁN, SZEGED.

De oarece contra perturbărilor de stomac și contra lipsei de apetit numai beutura D'Tail „Barátital” mi-a folosit, mă rog a-mi trimite cât mai curând 10 sticle cu rambursă.

Törökszentmiklós, 5 Noembrie 1905.

Garami Zsigmond, dir. la școala civilă

Cui e frig

se încălzească cu
cărbone de cărămidă prusacă

care se capătă numai în ferăria

BERTA TESTVÉREK

ARAD

Piața Andrassy nr. 3.

— Telefon 886. —

Tot acolo unicul magazin de grav argintin >VENUS< pentru lustruirea sobelor.

— Mare magazin de patini. —

CIMBALMĂ

se poate căpăta în rate și pe lângă prețuri moderate, trimițând cataloge mari ilustrate. — Numai la mine se poate căpăta >Școala< de cimbală, după care poate învăța foarte ușor ori și cine și fără profesor. Partea I-a 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil. a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea banilor espedez gratuit.

VARGA PÁL

fabricant de cimbală și de muzice

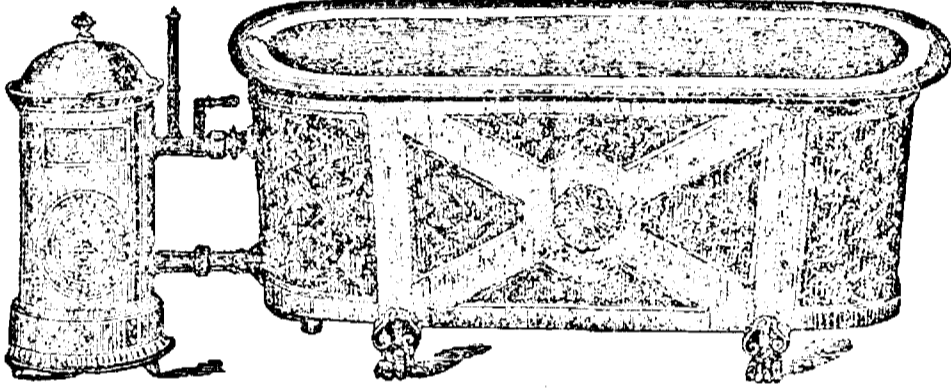
M a k ó (casa proprie).

Vană de scăldat cu încălzitoare

cu cuptor ce încălzește jur împrejur dela 50 cor. în sus.

Asortiment mare în tot felul pe vane, precum: vane afărinate, vane de șezut, vane pentru copii, etc. Primesc instalare de apeducte, de cișete engleze și de pompe.

LEFKOVITS ADOLF Budapest, VII., Wesselényi-u. 51 Tr

Preț-curent gratuit și franco.

LIPCSEI KÁROLY

LĂCĂTUȘ DE EDIFICII ȘI MOBILE

Pregătitor de griloaje de sîrmă, paturi și mobile de fier
Budapest, VII., str. Alsó Erdősor 1.

Pregătește tot felul de plăci de oțel nesurăietoare, vase de vapor, apoi mobile de fier, dricale de sîrmă, grilaj opinos de oțel, sîrmă, ciururi, precum tot felul de lucruri ce cad în această branșă, pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețurile dricurilor de sîrmă: { cu ramă de fier bucata 11 cor.
" " " lemn " 7 "

Câștig lateral ușor și splendid.

Pentru familii și dame.

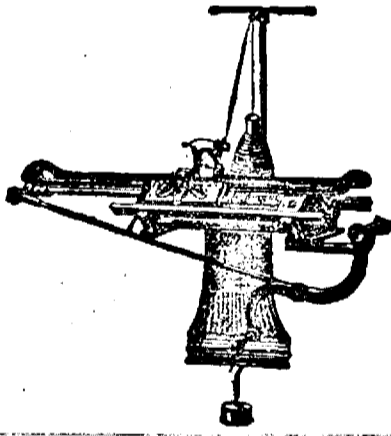
Nici la o casă să nu lipsească originala mașină de împletit „STYRIA”.

Preț-curenturi gratis.

Condițiuni avantajoase de platire!

Reprezentanța executivă pentru Ungaria:

FOGL J. L.
BUDAPEST, VI., CSENGERI-UTCZA 54.

Premiat laex poziția dela 1906 din Budapesta.

NÁDOR TÓDOR

parchete, mozaic, lac, curățitor de praf

ARAD, Edelspacher-utca nr. 6a. (Casa proprie.)

Recomandă lacul său pentru parchete, inventată de el însuși și întrebuințată de ani de zile, care s-a deosebit nu numai prin culoarea sa frumoasă și trairnică, dar și prin ușoara lui aplicare. Înainte de întrebuințare dăm bucuros oricui instrucții asupra întrebuințării. Primește lăchirarea parchetelor pentru a-le feri de praf în prețurile cele mai avantajoase atât aici în localitate, cât și în provincie. O încercare va convinge pe oricine că fabricatul arădan alui Nádor Tódor este superior celui din străinătate.

Prețul lacului lui Nádor este de 2 cor. 90 bani. Vanzătorii en gros vor avea reduceri. Periile trebuitoare să vind cu prețurile cele mai avantajoase.

Nou!

Nou!

MOD DE VINDECARE!

Efect neîntrecut la vindecarea ridicolă a

NERVILOR, MORBURILOR SEXUALE

de piele, de sânge, siphilis, ananizare, dispoziții de slăbire, impotentă. În urma rezultatelor grabnice și radicale solvirea honorariului pentru vindecare se plătește numai după vindecare. Medicamente după modelul primelor institute de vindecare.

Budapest, VI., Teréz-körut nr. 44 (I. etagiu)

Dr. Mitzger Jivadar.

Sub conducerea proprie — toată ziua deschis.
— Epistoalelor trimise dă răspundere gratuit. —

Pentru păstrarea și îngrijirea feței de femeie
cea mai bună și în tot locul cea mai plăcută alifie

e alifia renumită „CORNELIA”.

Aceasta alifie e cel mai bun medicament contra piștrailor de pe față și mâni contra petelor de piele, cursăturilor etc. e și nestricăcios amalgament curat

Prețul: Un borcean mic cu îndrumări cu tot 1 Cor.
Un borcean mare cu îndrumări . . . 2

Sapunul Cornelia

Se poate căpăta la pregătitorul:

Farmacia la „Coroana” a lui LESZKOVÁZ MILETA, Ó-Verbász.

Magazin principal în Budapesta: Farmacia
Török József, Budapesta, str. Király nr. 12.

La trimiterea înainte a prețului pentru comandă de peste șese coroane, cele procurate le expedez fără nici o altă cheltuială de postă.

Epistoalele să fie în limba maghiară, germană și sârbească.